

teekäija

september

KRISTLIK AJAKIRI
AASTAST 1904
06.2019
hind 5€
teek.ee

Turvaliselt Jumala varju all

Misjonivõimalused uues meedias

Absurdne rahandus

Kümme väljakutset vanemas eas inimesele

NELJA MEHE
MUUSIKALINE
TEEKOND

Rõõmustav oli tõdeda, et on ustavaid, kes ikka aitavad jõudumööda kaasa jumalariigi tööle väikeses maakoguduses.

◀ Moostes 25 aastat hiljem. Vasakult: Merle Tolmusk, Moonika Torop, Evelin Vatsa, Katrin Sing, Tiia Tarm, Allar Laugesaar, Sigrid Lipping, Kuldar Lodeson, Roomet Suurmõts, Marion Norrby, Argo Luik, Kaili Hiieste, Liilike Suurmõts. Foto: James Larson

Mooste koguduse 25 aasta taguste noorte kohtumine

■ Argo Luik, Mooste koguduse endine noor

Noorus on ilus aeg. Sinna tagasi pöördumiseks tuleb taas kokku tulla ja meenutada koos veedetud päevi. Möödunud on 25 aastat. See on piisavalt pikk aeg vanade aegade mälestuste heietamiseks. Mooste koguduse praegune juhatus esimees Allar Laugesaar näitas initsiatiivi ja püüdis kokku kutsuda kõik noored, kes olid tol ajal kogudusega seotud. Kohtumisaeg sai kokku lepitud. Ega selle korraldamine lihtne olnud, sest paljudel on muutunud perekonnanimi, elu- või töökoht asub väljaspool Eestit.

9. augustil saigi teoks kaua planeeritud üritus. Esmane tervitus toimus Mooste kogudusemaja autoparklas, kus mõne isiku tuvastamisel oli vaja kasutada kõrvalseisjate abi. Pikka aega kohtumata on inimeste välimuses toimunud rohkelt muutusi – naisterahvad olid läinud kaunimaks...

Palvela ukсед avasid meile õed-vennad, kes on jäänud sellele paigale truuks. Rõõmustav oli tõdeda, et on ustavaid, kes ikka aitavad jõudumööda kaasa jumalariigi tööle väikeses maakoguduses. Tagakambri ootas meid kaunitult kaetud kohvilaud, mille ümber

saime mõnusalt suhelda. Võimalus oli vaadata fotoalbumeid ja äratundmisrõõm tekitas kõigile elevust.

Kohtumisest lubas osa võtta ka tollane noortejuht Marion Norrby (neiupõlvenimega Mägi), kes vahepeal oli Rootsisis Gotlandi koguduse pastor ja nüüd tegutseb Stockholmis omanimelises advokaadifirmas. Enamik osalejaid jõudis kenasti kohale, kuid lugupeetud noortejuhti polnud ikka veel. Tund aega oodanud, arvasime, et ju saabub Marion rootsi aja järgi. Varsti oligi ta kohal ja ajavööndi meeldetuletamisel oli pikalt kosta temale nii iseloomulikku naeru.

Taaskohtumisel noortega tegi Allar ülevaate vahepeal aset leidnud sündmustest. Vahetunud on pastorid: Daniel Luik 1975–1998, Feliks Viira 1999–2000, Tarmo Õun 2000–2003 ja Ermo Jürma alates 2004. Need ajad ja sündmused, mis siin Jaanimõisas üle paarikümne aasta tagasi olid, on väga helged ja rõõmsad. Tundub, et mälestused lähevad ajaga aina ilusamaks. Eks natuke on selles ka nostalgiat ja kurbust. Praegu on terves kogukonnas vähem inimesi. Endisel kujul noortetööd

pole enam. Lastetöö on aga jätkunud siiani. Ime läbi on koguduses ka tänaseni tegutsev segakoor. Samas annab meenutamine ka lootust, sest Jumala käes on kõik ajad (Ps 31:16). 25 aastat tagasi olid järsku kirikud rahvast täis, palju noori ja pühapäevakoolid tulvil lapsi. Usume, et see aeg võib kunagi korduda.

Sigridi sõnul oli nii tore kohtuda ja kuulda, kuidas kellelgi elus läheb. Veelgi imelisem on kuulda, et inimesed käivad koos Jeesusega. Kena oli koos rõõmustada ja tuletada meelde ammu-seid mälestusi. Meil oli selline osadus, nagu me polekski 25 aastat ära olnud. Tundus, nagu oleks möödunud vaid puhkusekuu ja võime taas koos olla.

Kohtumine jätkus Ahjal Raeli ja Allari suvekodus. Peale hea ja parema söögipoolise nautimist oli mõnus jälle laulda omaaegseid ülistuslaule. Nii mõneski meis elustus midagi, mis oli jäänud aastate taaga all siiski alles. Ka meie mitmehäälsed koorilaulud kõlasid uhkelt, nagu oleks möödunud vaid nädal eelmisest proovist. Kogesime, et võimegi jääda südameilt igavesti nooreks. ■

2 Peale hea ja parema söögipoolise nautimist oli mõnus jälle laulda omaaegseid ülistuslaule. Nii mõneski meis elustus midagi, mis oli jäänud aastate taaga all siiski alles. Ka meie mitmehäälsed koorilaulud kõlasid uhkelt, nagu oleks möödunud vaid nädal eelmisest proovist. Kogesime, et võimegi jääda südamedelt igavesti nooreks, nagu 1994. aasta jõuludel. Foto: erakogu

6–9 Nende kolme seni tegutsetud aasta jooksul oleme rohkem kui 40 korda lauluga üles astunud. Peamiselt kogudustes, aga ka mõnel sünnipäeval, hooldekodudes, sotsiaalajas, mitmes väiksemas kontsertsaalis, pingi avamisel jne. Enamasti on tegemist olnud evangeelsete laulmistega. Selline teenimine on meie kõigi pilku avardanud. Foto: Merikene's Photography

13 Teine eksiõpetustes ekselnu, kes paneelil kristlasena tunnistas, oli Aimur Saar. Tema tegeles bioenergeetikaga. Ta kirjeldas, kuidas seegi süsteem õpetas mõtlema endast kui jumalast. Kord oli ekstaas, siis jälle sügav auk, kus tuli otsida uut tehnikat, et sellest välja tulla. See on üks suur väidetava enesearengu võistlus, kus üksteise võidu mõeldakse välja kõlavate ja pühade nimedega koolitusi. Foto: Suvefestivali Facebook

SISUKORD

- Esikaanel. Beati laulumehed Margus Kask, Rando Selbak, Peeter Kangur ja Mati Pihlak Laiuse ordulinnuse varemetel. Foto: Hans-Kristen Sapas
- Tagakaanel. Sügisel lõigatud viljapõlde vaadates tõuseb tänu Looja poole, kes on taas kinkinud igapäevase leiva. Foto: Päivi Palts

- 2** Mooste koguduse 25 aasta taguste noorte kohtumine **Argo Luik**
- 4** Turvaliselt Jumala varju all **Johanna Rosenvald**
- 5** Palve õpetab mind ennast ja Jumalat tundma **Ermo Jürma**
- 6** Nelja mehe muusikaline teekond **Ermo Jürma**
- 10** Tähtendamissõna arukatest ja arututest sulastest **Ermo Jürma**
- 12** Nukuteater Tallekese uus hooaeg. II osa **Liivia Kaustel**
- 13** Kuidas tulla välja vaimsetest eksiõpetustest? **Hele-Maria Kangro**
- 14** Suvepilte EKB Liidu kogudustest
- 16** Misjonivõimalused uues meedias **Vallo Põldaru**
- 18** Kõige tähtsam vanemaks saamisel. II osa **Hele-Maria Kangro**
- 18** Kümme väljakutset vanemas eas inimesele
- 20** Kolm sümbolit koguduse kohta **Joosep Tammo**
- 21** Absurdne rahandus **CIG**
- 22** Muudetud elude lood – sõltuvusest vabaks! **Liis Borissenko**
- 25** *In memoriam* Kalev Ainlo **Margo Meri**
- 25** Risttee uus pastor Meelis Kibuspuu
- 25** Miks on vaja ise lugeda Piiblit? Piibli ristsõna
- 26** KUSi sügiskonverents „Sõna ja tegu”
- 27** Meie töökoht on evangeeliumi kuulutamise koht **Helina Voogne**

► Paadisõidul aitab turvalisust tagada päästevest.

Turvaliselt Jumala varju all

■ Johanna Rosenvald, „Hoolime koos” projektijuht

Nuutsakul toimus 18.–20. juunil „Hoolime koos” lastelaager, mis tõi rõõmu paljudele puudustkannatavatest peredest pärit lastele. Laagri teemaks oli sel korral „Turvaliselt varju all” – kuidas me saame olla Jumala varju all haiguses ja mures, kahtlustes ja kõiges, millega oma elus silmitsi seisame.

Lisaks oli meil tsirkuse teema – seda võis märgata juba kasvõi laagri dekoratsioonides. Päevateemad juhatas sisse laagri kloun, kes lastes palju elust tekitas. Kutsusime külla ka päris tsirkuse, kus laste eriliseks lemmikuks osutasid kaks vahvat koerakest, kes erinevaid trikke demonstreerisid.

Aastatega on laste vanusevahe laagrites väga laiaks muutunud. Kui alustasime kunagi vanusegrupile 7–12, siis pärast seda on vanuse ülempiir aina nihkunud (tahaksime jätkuvalt ka n-ö vanadele olijatele pakkuda laagris osalemise võimalust). Kuna aga asjakohase sisu pakkumine väga erinevas vanuses lastele on keeruline, suunasime sel aastal „Hoolime koos” laagrid taas

eesilgsele vanusegrupile. Selleks aga, et vanemad lapsed/noored ei peaks laagrikogemusest ilma jääma, pakume neile paari alternatiivset noortelaagri võimalust, mis suvel Nuutsakul toimuvad. Maksame kinni osalustasu ja seal on samuti meie vabatahtlikke, kes on laste jaoks vajadusel olemas.

Täname kõiki vabatahtlikke ja abilisi, kes aitasid kaasa „Hoolime koos” laagri ettevalmistuste ja/või läbiviimisega! Teie panus on tohutult väärtuslik!

KUIDAS MIRJAM KÄRMASEST SAI LAAGRITE PÜSIVABATAHTLIK

Minu esimene „Hoolime koos” laager oli kolm aastat tagasi. Sealt jäi mulle mälestus, mis on mind ka järgmistel aastatel tagasi toonud.

„Hoolime koos” laagris jagatakse lapsed vanuse järgi rühmadesse. Mina olin tol aastal 10–11-aastaste laste rühmajuht. Üldiselt olid lapsed nagu lapsed ikka, kuid teiste hulgast paistis kohe silma üks poiss. Esimesel kahel

grupiajal noris ta pidevalt teistega tüli, oli selline ehtne „paha poiss” ja soovis, et teised teda rämpsuks kutsuks, või jooksis üldse ära ega teinud midagi. Siiski ei soovinud ta grupist päris ära minna, vaid pigem jäi turvaliselt 15–20 meetri kaugusele ja jälgis meid sealt. Kuna grupiaegadel oli temaga raske kontakti saada, siis üritasin temaga vabal ajal kahekesi suhelda. Esialgu ei toiminud ka see. Küsimusele, mis talle laagris meeldib, sain vastuseks, et „mitte midagi”. Samuti väitis ta, et ei tegele „mitte millegagi” ja üldse ei meeldi talle „mitte miski”. Vaatamata poisi katsetele kõiki endast eemale tõugata, hakkas sellest vestlusest alates jää murduma. Järgnevatel grupiaegadel oli ta juba kohal ja tegi asju kaasa. Samuti üritasime kaasgrupijuhiga siluda suhteid laste vahel, et need ta omaks võtaksid ega hakkaks tüli norima. Õhtuks oli mossis noormehest saanud naerusuine laps, kes tegi kõike kaasa ja sai teistega hästi läbi. Oli väga südantsoojendav, et kolmandaks päevaks oli meil omavahel juba selline usaldus, et kui minu grupi poistel oli mingi probleem, siis nad pigem otsisid mind üles ja rääkisid kõik südame pealt ära.

Võrratu oli näha, kuidas meie laager puudutab laste elusid. See noormees elab arvatavasti keskkonnas, kus tal on enda kaitseks vaja ehitada enda ümber müürid ja keegi isegi ei ürita nendest läbi murda. Kristlik laager andis talle aasta jooksul kolm päeva, et tunda end turvaliselt ja armastatult. Kuna nägin ise sellist drastilist muutust ühe lapse elus, siis olen igal järgneval aastal tagasi laagrisse vabatahtlikuks tulnud, sest usun, et see aeg muudab laste elusid. ■

◀ Hea on olla nii suurel ühispildil kui omada sõpra enda kõrval.

teekäija

teek.ee

06/2019 (311)

ISSN 1736-1605

Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu väljaanne

Peatoimetaja: Ermo Jürma

Tel 56220045

e-post: ermo@teek.ee

Toimetusrühm:

Märt Saar, Toivo Tänavsuu,
Leho Paldre, Hele-Maria Kangro

Keeletoimetaja: Tiiu Palm

Toimetuse aadress:

Koskla 18, 10615 Tallinn

Tel 6700698

Trükk: AS Rebellis

Kujundaja: Päivi Palts

TELLIMINE

- Teekäija kodulehelt: teek.ee
- pangaülekandega: Eesti EKB Koguduste Liit, Swedbank EE732200001120064572 (selgitusse: oma nimi ja aadress, kuhu ajakirja tellitakse)
- EEKBL kantselei: tel 6700698
- koguduste kaudu

Tellimishinnad:

1 aasta (8 numbrit) 35 €

Ilumiskuud: jaanuar, veebruar, aprill, juuni, august, september, oktoober, detsember (=Jõuluteekäija)

Poolaasta (4 numbrit) 20 €

Aastatellimus Skandinaavia,

Euroopa 45 €

Aastatellimus Kanada, USA 60 €

Reklaamihinnad:

	1 lk	½ lk	¼ lk
4 värvi	64 €	42 €	25 €
2 värvi	38 €	22 €	13 €
1 värv	25 €	16 €	10 €

PALVE ÕPETAB MIND ENNAST JA JUMALAT TUNDMA

■ Ermo Jürma, Teekäija toimetaja

Jeesus tunneb mind veel palju paremini, kui ma ise ennast tunnen.

Siin olen mina. Ja seal on Jumal. Piibel tunnistab, et tegelikult on Jumal kõikjal, seega ka siin. Ma saan temaga rääkida, sest ta on isikuline Jumal, see tähendab, et ta on reaalne isik. Ta tunneb mind, ta mõistab mind, ta kuulab mind ära. Ta on mulle väga lähedal.

Samas on ta kõigele vaatamata ka minu vastas. Jumal ja mina, see on üsna omapärane nähtus, üks vaid väga raskesti kirjeldatav suhe. Eelkõige selle pärast, et Jumal teab minust palju rohkem kui mina temast. Samas kutsub ta näiteks mind üles palvetama. Paluma, otsima, küsima. Jumal soovib, et ma läheksin kõigi oma vajadustega tema ette, oma Looja ette.

Jeesus ütleb Matteuse evangeeliumi kuuendas peatükis: „Teie Isa teab, mida teile vaja läheb, enne kui te teda palute!” Just nimelt! Jeesus tunneb mind veel palju paremini, kui ma ise ennast tunnen. Nii nagu ema tajub väikelapse vajadusi, treener sportlase suutlikkust, dirigent koori võimeid. Miks peaksin ma Jumalat siis veel paluma, kui ta nangunii mu vajadusi minust endast paremini teab? Kus on siin loogika?

Mida kauem ma selle üle järele mõtlen, seda rohkem mõistan ma, miks ma pean paluma: selleks, et ma ise ennast paremini tundma õpiksin! Mida ma tegelikult oma eluks vajan?

Millest võiksin ja peaksin loobuma, mida taotlema? Mis on oluline esmalt? Mis tuleb selle järel? Ja võib-olla ka, et ma Jumalat paremini tundma õpiksin.

Mu palveelu peaks kasvutama teadmist, kuidas Jumal on minu elu kavandanud? Mida vajan ma praegu temalt? Matteuse evangeeliumis annab Jeesus selle salmi järel ühe palve, mis võiks olla lähtealuseks igale palvele: Meie Isa palve. Võib-olla peaksin ma seda sagedamini palvetama, et paremini tundma õppida ennast... ja ka Jumalat. ■

MEIE ISA PALVE

Meie Isa, kes sa oled taevas!

Pühitsetud olgu sinu nimi!

Sinu riik tulgu,

sinu tahtmine sündigu nagu

taevas,

nõnda ka maa peal!

Meie igapäevast leiba anna meile

tänapäev!

Ja anna meile andeks meie võlad,

nagu meiegi andeks anname oma

võlglastele!

Ja ära saada meid kiusatusse,

vaid päästa meid ära kurjast!

Sest sinu päralt on riik ja vägi ja

au igavesti.

Aamen.

▲ Kesk-Eesti meesansambel Beati (vasakult) Margus Kask, Mati Pihlak, Rando Selbak ja Peeter Kangur Laiusel.
Foto: Hans-Kristen Sapas

Nelja mehe muusikaline teekond

■ Ermo Jürma, Teekäija toimetaja

Meeskvartett Beati sündis 2016. aasta hilissuvel, kui Koeru koguduse pastor **Mati Pihlak**, Järvamaal Peetris elav **Peeter Kangur** ja Rakke koguduse diakon **Rando Selbak** otsustasid koos laulma hakata. Juhendajaks kutsusid nad ühise vana tuttava, Jõgeva koguduse pastori **Margus Kase**. Lauluproovid toimuvad iganädalaselt Jõgeval, selleks peavad kolm meest sõitma kokku pea-aegu 120 km. Kuna mehi on kolme aasta vältel kutsutud teenima üsna paljudesse Eestimaa kogudustesse, pidas Teekäija'gi vajalikuks nad esinema kutsuda.

Kuidas sündis ja sai nime ansambel Beati?

Peeter: Igaüks meist teab seda isemoodi. **Rando:** Päris tihti on nii, et toome esile erinevaid detaile, kuidas see kõik

algas. Eks me tundsim e üksteist juba üle veerand sajandi. **Mati:** Alguse sai me Järva-Jaani aastapäeval 2015. aastal. Siis muidugi jäi laulmine umbes aastaks seisma ja 2016. aastal Järva-Jaani koguduse aastapäeval liikusime edasi. **Peeter:** Mati ema ütles tookord uuesti, et „Poisid, te peate nüüd ikka laulma hakkama!”. Ma muidugi ei mäleta, et aasta vahele jäi. **Rando:** Ma mäletan, et Järva-Jaani aastapäeval laulis ansambel „Isad ja pojad” ning see meid inspireeriski uuesti. **Peeter:** Aga Mati ema oli resoluutne – „Nüüd hakkate!” **Rando:** Vaatasime, et tahe on laulda ning soov kasutada rohkem andeid, mida Jumal meile andnud on, kuid vajasi me juhendajat ja siis tuli mulle meelde, et Jõgeval elab vana sõber Margus, ja kutsusime ta endaga kaasa. **Margus:** Minu poolt oli tingimus, et kui te iga

nädal Jõgevale minu poole proovi sõidate, siis olen nõus. **Mati:** Eks me ikka mõtlesime, et ega Margusel aega pole, aga näe, sai asja.

Peeter: Nimega läks muidugi aega. Võtsime kavasse Mendelssohn-Bartoldy laulu „Beati mortui”, mis oli väga keeruline. Samas hakkas see meeldima ja Rando pakkus nimena „Beati” välja. **Margus:** Ladina keelest tõlgituna on *beati* tähenduseks „õnnis, ilus, rikas”.

Meenutage mõnd oma elu kustumatut muusikaelamust!

Margus: Minul meenuvad ikkagi muusikaelamused eelkõige seoses Johann Sebastiani Bach'i muusikaga. Milline sügavus näiteks motetis „Ich hatte viel Bekümmernis” (mul oli palju murepisaraid). **Peeter:** Minu elamus on kindlasti Turetsky koori kontser-

dilt Tallinnas Laevastiku Ohvitseride Majas. Super koor! Milliste häältega mehed! Seal on nt kontratenor, kes kontserdil laulab maailmakuulsate sopranite partiisid. **Rando:** Minu erilised elamused pärinevad ajast, mil töötasin Oleviste kirikus valvurina. Kuigi ma siis ei osanud veel üldse klaverit mängida, läksin öösel klaveri taha ja suunasin oma palved läbi pilli üles – milline elamus laulda Jumalale katedraalis! Samuti meenub mulle üks ansambel kunagiselt gospelfestivalilt 90ndate algusest, „Color Blend”, see, kuidas nad rahva kaasa haarasid. Seal mängis Ameerika ühe osariigi parimaks kitarriks valitud soolo-kitarrist. Kui siis refrääni osa, kus paluti rahvast kaasa laulda, lõppes, istus rahvas maha, kuid mina jäin seisma, kuna sellele järgnes niisugune kitarrist soolo, mis lummas mind niivõrd, et ei pannud enam ümbritsevat tähele. **Mati:** Mulle ei meenuki midagi erilist. Samas on meil Eestis palju väga häid lauljaid – Andres Jätma, Andrus Vaiklo.

Millal keegi teist sidus oma elu muusikaga?

Margus: Ema räägib, et juba enne oma sündi osalesin kooriproovis... **Mati:** Juba lasteaias. **Peeter:** Mina mängisin juba koolipõlves Tõrva Keskkoolis ansamblis kitarrist. Ma tegin ka ise kitarrist valmis. **Rando:** Esimeses klassis laulsin lastekooris, kuid aktiivselt hakkasin tegelema siis, kui Olevistes öösel valvurina töötades õppisin klaveril viise mängima. Teen seda kuulmise järgi, kuna noodist ei oska siiani mängida. Aga sellest ajast hakkasin ise laule kirjutama. Samuti kutsuti mind laulma vanadekodudesse, matustele ning väikestesse maakogudustesse.

Olete tegusad mehed, kas harjutamise aega tuleb võtta millegi arvelt?

Mati: Ikka, paljude teiste asjade arvelt. **Rando:** Paraku tõesti pere arvelt. Ka oma koguduses Rakkes jääb tihti minu osalemine ära, kuna esinemised kattuvad. **Margus:** Iga asi tuleb muidugi alati millegi arvelt, ka enda arvelt. Aga aeg on kõik Jumala antud. Samas on koos harjutamine ka alati osutunud õnnistuseks. Ma ei mäleta ühtegi korda, mil oleksime lahku läinud tühja tunde-
ga.

Mulle paistab, et me kõik ootame järgmist kohtumist üksteisega.

Millised muusikud on teie eeskujud?

Margus: Elvis Presley. Teda peetakse üheks võimsamaks gospellauljaks. Paraku on seda poolt temast suhteliselt vähe kajastatud. Kui ikkagi täpsem olla, on mu muusikalisteks eeskujudeks esmalt ikkagi need isiksused, kes on mind õpetanud. Näiteks Venno Laul, Olav Ehala ja paljud teisedki. **Peeter:** Ikka Bach! Muusikamaailm on kirev läbi aegade, et päris üht polekski võimalik rohkem nimetada. **Rando:** Tom Jones, Engelbert Humperdinck, Demis Roussos. **Mati:** Kuulan muusikat üsna vähe, aga ansamblid Home Free ja Pentatonics meeldivad väga. **Rando:** Need viimased on meie kõigi lemmikud.

Kuidas valite oma repertuaari (on midagi „välistatud”, midagi „ootel”)?

Rando: Peeter toob laulu. **Peeter:** Nii ikka päris ei ole. Praktika on selline, et igauks on toonud midagi. Margus arranžeerib. **Margus:** Üsna palju on meil ikkagi kogu protsessis ühisloomingut. Vahel kujunevad ka näiteks seaded lihtsalt laulmise käigus. Peeteril on väga hea keelevaist, mille abil saame ingliskeelseid lugusid Eesti

inimestele arusaadavalt laulda. **Tiina Kask** (sekkub intervjuusse toimetuste kõrvalt): Olen märganud, et mõne lauluga mehed ikka ka jändavad – ühele meeldib, teisele mitte ja vaidlust tekib palju. **Rando:** Mõne lauluga oleme alustanud, aga ta pole repertuaari jäänud. **Margus:** Kokku peaks meil laule repertuaaris olema kusagil üle neljakümne. Aga tõesti, selle vaidluspunkti juures võiksime pikalt rääkida... Eks me oleme ka parajad isiksused. Tõsised vaidlused toimuvad meil loomulikult peamiselt usuteemadel. Ja kõigil on alati õigus! Oh see Jumala loom...

Millal on üks lugu teie jaoks „valmis, selge”?

Margus: See on nüüd väga problemaatiline küsimus. **Mati:** Seda öieti polegi, kompame... **Peeter:** Meil pole ühtegi lugu selge... **Rando:** Ma ei oska seda mõtet päriselt öelda, aga tundub,

Laule õppides eksperimenteerime ja otsime palju.

▲ Joonistas Rando.

◀ Ülemöödunud aastal laulis Beati Jõgeva baptistikoguduse jõuluteenistusel. Foto: Jõgeva kogudus

et lauludes avastame pidevalt midagi uut. Eksperimenteerime ja otsime palju. See on nagu söögiga, mis peab olema pidevalt soe: kui ära jahtub, ei maitse endale ega sobi ka teistele pakuda. **Margus:** Aga tõele au andes peab ütleva, et mõni lugu on meil üsna selge. Praegu tuleb näiteks üks meelde. Ja mõned lood on isegi pähe jäänud! Samas tekitavad mõned laulud nii sügava aukartuse Looja muusika ees ja oleme leidnud, et ei ole veel küllalt väarikad seda laulma...

Mida lisavad muusikale piano ja minoor?

Peeter: Vaikust ja nukrust... Juudid ütlevad, et igas kurvas toonis on peidus rõõm ja igas rõõmsas loos kurbus. **Mati:** See küsimus on nagu muusikakooli tunnist... Mulle meeldib rohkem mažoorne muusika. Tõsine muusika puudutab ka südant väga. **Rando:** *Piano* on see, millega me ikka vaeva näeme. Õnneks meie volüüm-nupp on Marguse käes ja vahel ta ikka kasutab seda. See toob lauludesse hinge. **Margus:** Minu meelest on ka nõnda, et tõeliselt sügav rõõm väljendub mõnikord ootamatult minooris. Minoorne helilaad ei tähenda tingimata kurbust. Teoloogiliselt väljendudes – Jeesuse ristisurm oli ju võit! Aga muusikas väljenduvad täpselt samasugused kõlasuhted nagu elus üldse – mõnikord sosistame, siis ka hõiskame või kõneleme tavaliselt. Ma arvan, et dünaamiliste nüanssideta muusika on vaene.

Kuidas „puhastavad” sügavad laulusõnad ja kaunid helid sisemaailma?

Peeter: Seda ei saagi otseselt kirjeldada. **Mati:** Need tõstavad ikkagi hinge kõrgemasse meeleollu ja aitavad tunnetada Jumala lähedust. **Rando:** Kui laulad kogu hingest, mitte laulu pärast, vaid laulad Jumalale, siis see ülendab. **Peeter:** Teatud asjad siin maa peal alandavad, aga laul ülendab. Eks ta üks antidepressant on... **Margus:** Laulmisel toimub kohtumine Jumalaga. Nii tekst kui meloodia on Issanda vahendid. Puhastav sügavus võib avalduda mõnikord isegi rütmis, rääkimata harmooniast ja meloodikast. **Mati:** Neljakesi lauldes võimendavad laulu sisu ühtne harmoonia ja vendade osadus. **Peeter:** Lauldes tunned teise häälega sobivust, see lisab veel ühe dimensiooni Jumala lähedusse. **Rando:** Kui sõnade taga on helid, annab laul justkui sõnadele tiivad ja paneb nad lendama. Olgu need siis palved või kiitus – isegi ohkamine läbi laulu tundub nagu võimenduvat.

Kuidas mõjutab ansamblitöö teid, teie peresid ja kogudusi, keda teenite?

Rando: Mina paneksin olulisele kohale vendade osaduse. Minul isiklikult seda varem ei olnud, olid küll tuttavad, sõbrad. Aga vendade igapäevane osadus. **Margus:** Nende kolme seni tegutsetud aasta jooksul oleme rohkem kui 40 korda lauluga üles

astunud. Peamiselt kogudustes, aga ka mõnel sünnipäeval, hooldekodus, sotsiaalmajas, mitmes väiksemas kontsertsaalis, pingi avamisel jne. Enamasti on tegemist olnud evangeelsete laulmistega. Selline teenimine on meie kõigi pilku avardanud.

Mati: Üheks edasiviivaks jõuks oli ka ühine Iisraeli külastus. Kui sellele tagasi mõelda, meenuvad kõik tunded ja need imed, mida Jumal meiega koos tegi. **Peeter:** Galilea järve kohal näha koptereid Süüriasse lendamas oli ka väga eriline. Kuigi ka omamoodi kurb. **Mati:** Ja laulda seal järve kaldal lihtsalt Issandale, see oli väga imeline! **Rando:** See ansambel ei ole meil lihtsalt laulgrupp, vaid on palju enam. **Peeter:** Pered toetavad. Näiteks Marguse abikaasa Tiina toetavad kommentaarid on väga julgustavad. Ja Rando abikaasa Katrin aitas projekti kirjutamisega. Sageli on juhtunud, et jumalateenistusel hakkavad näiteks Rando lapsed kellegi sõnavõtu ajal meie mõnda laulu laulma („Ma tahan panna oma kooramad...”). **Rando:** Peredega koos on ka toredad väljasõidud. **Peeter:** Laul on nagu täiesti uus keskkond, nagu lähedid uude töökohta, kus on kõik võõrad. Hiljem saavad noodid tuttavaks ja nagu sõbrakski. **Mati:** Laul viib mured ikkagi eemale ja tõstab meid neist üle. **Margus:** Mulle justkui tundub, et ka peredele meeldib, mida me meestega koos teeme. Kuidas see aga kogudusi mõjutab – ma ei tea ja arvan, et ei peagi teadma. Oleme ühiselt mõist-

◀ Otepää
Evangeelse
Vabakoguduse
120. aastapäeval,
8. augustil 2019.
Foto: Mango Franz

nud, et see ansambel on nagu Jumala and. Me soovime selles annis elada. Tõele au andes pean ütleva, et Jumal on loonud meile sellised hääled, mis koos kõlavad eriliselt ja väga sobivalt. Ma ei oska teisiti selgitada, kui et see on Jumala ime.

Teie laulud on avardanud muusikat Eesti kogudustes – milliseid reserve näete veel meie kogudustes?

Mati: Reserve on kindlasti. Kuid see, et inimesed kokku saavad ja ansambli

„ära teevad”, on juba tunduvalt raskem.

Rando: Vokaalansambleid on ikka vähe, tavaliselt lisatakse mõni instrument. Eks me kasutame muidugi ka ise mõne laulu puhul muusikainstrumente, näiteks kitarr, klarnet, tamburiin, käteplaks, plokkflööti. **Peeter:** Lauljaid meil kogudustes tõesti on. Aga suur väärtus on, kui erinevad põlvkonnad teenivad üheskoos. See sobib väga ilusasti. **Mati:** Jah, n-õ vanad teevad oma muusikat, noored oma ja siis ei jõutagi konsensuseni. Ilus oleks leida ikka

ühisosa. **Margus:** Olen tõesti näinud ja kogenud, et meie Liidu kogudustes ei ole just kuigi palju muusikakollektiive. Eriti veel selliseid, kes oleksid võimelised lisaks kodukogudusele teenima ka teisi kogudusi. Minu meelest ei saa kunagi aega rohkem olema, kui meil parasjagu on. Seepärast, kui on inspiratsioon tuua muusikaga Jumalale kiitust, tulebki seda teha. Kui nii võib öelda, siis on meil kogudustes otsustamise reservi. ■

Ja laulda Galilea järve kaldal lihtsalt Issandale, see oli väga imeline!

Kui nii võib öelda, siis on meil koguduste muusikatöös otsustamise reservi.

▲ Ansamblijuhi juubelit tähistati ühislaulmisega Puurmani lossis, kus töötava Mõisakooli direktoriks on juba viiendat aastat Margus Kask. Foto: Merikene's Photography

Kui me teaksime Issanda tuleku tundi, koondaksime sinna kõik ettevalmistused – aga me ei tea!

Tähendamissõna arukatest ja arututest sulastest

■ Ermo Jürma, Mooste koguduse pastori jutlus Otepää vabakoguduse 120. aastapäeval

Maailmas tehtavat kahe minutiga sama palju pilte kui kogu 19. sajandil, mil fotograafia alguse sai. Kui ma oma ekraani, ajalehti, reklaami näen, on see mulle usutav. Kunagi maksis üks foto aega ja raha, täna aga üksiku pildi hinda ei tunnegi. Neid klõpsutab iga mobiil ja ilu saab palju, aga tähelepanu hajub. See paralleel tuli, kui lugesin tänast piibliteksti Lk 12:35–48. Selles on palju tegelasi: isand, majahoidja, sulased, teener, peremees, varas, Peetrus, Jeesus – võtame sealt vaid kolm pilti.

I. ISAND JA TEMA SULASED

„Teie niuded olgu võõtatud ja lambid põlegu ja teie olge inimeste sarnased, kes ootavad oma isandat pulmapeolt koju, et kui ta tulles koputab, võiksid nad kohe talle ukse avada. Õndsad on need sulased, keda isand tulles leiab valvamas. Tõesti, ma ütlen teile, ta võõtab oma riided ja paneb nad lauda istuma ning tuleb ja teenib neid. Ja kui ta tuleks ka teisel või kolmandal öövalvekorral ja leiaks nad nõnda – õndsad on need!” (salmid 35–38).

Jeesus räägib õhtust, mil isand on läinud pulma, aga ei võtnud võtit kaasa, sest ootavad sulased jäid koju valvama.

„Teie niuded olgu võõtatud” – Idamaa piduriided olid palistuste-voltidega pikad väärivad kuued, aga tööks tulid need üles tõsta ja võõle siduda, et saaks vabalt astuda, võidelda, tegutseda. Minu valmisolek täna aastapäeval kooris laulmiseks ja jutlustamiseks väljendub muidugi ka pidulikus riietuses;

samas ei saa ma selliselt minna oma külalpelvela keldriahju tuld tegema.

„Lambid põlegu!” – Idamaa öösse kalduv pulmapidu nõudis põlevaid lampe ja hoolt. Selleks pidid sulased nii enesestmõistetavalt töövalmis olema nagu meil majapidamisriistad: üks vajutus nupule ja – kohv tulgu masinast!

Kuid tähendamissõnas järgneb midagi üllatavat. Saabuv isand teenib ise! Ta ülendab ustavad sulased isanda positsioonile. Vana vastuolu isandate ja sulastega on igaveseks möödas. Isand ei tule siis neile uusi ülesandeid andma ja ennast teenida laskma, vaid neid teenima ja taevariiki sisse võtma.

II. ISAND TULEB TAGASI

OOTAMATULT

„Küllap te mõistate, et kui peremees teaks, mil tunnil varas tuleb, siis ta ei laseks oma kotta sisse murda. Ka teie olge valmis, sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei arvagi!” (salmid 39–40).

Vargad pole välja surnud. Minagi kaotasin mõni kuu tagasi rahvarikkal üritusel oma kevadmantli. Millal varas päise päeva ajal riidehoius käis, ei märganud keegi. Aimanuks ma seda kuidagi ette, oleksin jätnud mantli autosse.

On asju, mida me ette ei arvesta. Piletikontroll astub linnaliinibussi ikka ootamatult. Jeesuse taastulekut ei saagi ette teada. „Seda päeva või tundi ei tea aga keegi, ei inglidki taevast ega Poeg, ainult Isa üks!” (Mk 13:32). Maailma kohtunik tuleb tunnil, mil keegi ei arva.

Üks on aga ilmne – Issand tuleb ajastu lõpul tagasi! Ta võib aga tulla meile ka isikliku surma läbi.

Ühelt poolt tehakse kõike, et surma ära hoida. Meditsiinil on selles suuri edusamme. Kui surm ikkagi saabub, on vahel etteheiteid, et no kas siis meedikud tõesti ei saanud veel midagi teha?

Teisalt me tõrjume surma mõtet. Meie elamuskultuur tahab olla aina tegevuses, võimalikult kogu päeva. Mitte seisatuda ega mõelda; olgu nauding, ja alatasa.

Kõik inimesed pole eriti hoolsad hambaid pesema, aga päeval, kui peab hambaarstile minema, tehakse seda erilise hoolega! Kui me teaksime Issanda tuleku tundi, koondaksime sinna kõik ettevalmistused – aga me ei tea!

III. VALVAKE!

„Aga Peetrus küsis: „Issand, kas sa räägid selle tähendamissõna meile või kõikidele?” Ja Issand ütles: „Kes küll on ustav ja arukas majapidaja, kelle isand seab oma pererahva üle neile parajal ajal andma määratud moona? Õnnis on see teener, kelle ta isand tulles leiab nõnda tegevat. Tõesti, ma ütlen teile, ta seab tema kogu oma vara üle. Aga kui see teener mõtleb oma südames: „Mu isand viibib tulles”, ning hakkab peksma sulaseid ja tüdrukuid, sööma ja jooma ning purjutama, siis selle teenri isand tuleb päeval, mil ta ei oota, ja tunnil, mida ta ei tea, ning raiub ta pooleks ja annab talle sama osa nendega, keda ei saa usaldada. Too teener, kes küll teadis oma isanda tahtmist, ent ei valmistanud ega teinud tema tahtmise järgi, saab palju peksta, kes aga ei teadnud, kuid tegi, mis on hoopes väärt, saab peksta vähem. Igahelpt, kellele on

antud palju, nõutakse palju, ja kelle hoolde on jäetud palju, sellelt küsitakse veel rohkem” (salmid 41–48).

Ilmselt polnud Peetruski kuulduga rahul ja esitas vastuküsimuse: „Issand, kas sa räägid selle tähendamissõna meile või kõikidele?” Jeesus vastabki meile kõigile tähendamissõnaga ustavast ja arukast majapidajast, kellena tahab ta näha iga usuinimest! Küsimus Issanda taastulekust võib hirmutada: kas ma olen ikka valmis? Elada võib kahe äärmuse vahel: „Appi, ta tuleb juba homme!” või „Oh, sellega on aega!”

Jeesuse taastulekust mittehoolliva hoiaku kohta on tähendamissõnas väga drastilised väljendid: tulevad sellised ekstsessid nagu prassimised ja purjutamised. Selles lauses on tabatud liiga palju tõde. Kes kedagi ei oota, muutub tihti suureks egoistiks, kes kaassulaseid peksab ja terroriseerib. Löömist sõnades on olnud ka väga vagade juures.

Märkame, et Jeesuse sõnad pole suunatud kõigile võrdselt. Kes on talle lähemal, neid on ta kõnetatud erilisel. See on igati mõistetav: inimese suhtes, kes on mulle lähemal, on mul suuremad ootused kui nendele, kellega mind miski ei seo.

Meie kõigi elus on olnud kitsaid olukordi ja inimesi, kes siis on aidanud. Siin ei saa ma mööda ajakirja Teekäija toimetamise helgetest momentidest. Koolivend Joosep helistab: „Mul on jälle üks uudisluogu Piibli maailmast – kas sa vajaksid seda augusti numbrisse?” Hele-Maria kirjutab juunikuus e-kirja: „Pakun omalt poolt välja, et võin suvefestivalil teha kokkuvõtte neljast vestluspaneelist.” Mari-Vivian ütles kuldse lause: „Tahtsingi kaastööd pakkuda. Kaaneloo tegemine oleks unistuse täitumine!”

Küllap on olnud ka hetki, mil teised on vajanud mind – aga ma polnud käepärast. Mu niuded ei olnud võõratud. Võib-olla olin pinges tähtsamate asjadega. Ja vahel on need usuasjad.

Sel suvel möödus mul 50 aastat keskkooli lõpetamisest. Meid oli klassis kakskümmend üheksa, neli on juba igavikus, kokku tuli kolmteist. Jällejärgmine poole sajandi järel tähendas palju. Viisime oma õpetajate haudadele lilled ja süütasime küünlad. Tegime koolimaja ees korduspildi. Kahel päeval oli kõigil palju rääkida-küsida. Seal

ma tajusin, kui väga vajab tänapäevane maailm kõne- ja tegutsemisvõimelisi kristlasi.

Valvamisel Jumala riigi mõttes on palju segajaid. Me tahame olla kursis kogu maailma uudistega – eriti ilma-teadetega, autokütuse sentide komakohaga, laatade eripakkumistega jne. „Silm ei küllastu nägemast ja kõrv ei täitu kuulmast” (Kg 1:8). Paljud pole enam valves, sest on kuulnud Issanda taastuleku sõnumit juba viiskümmend aastat.

Olgu aastapäev meeldetuletus: Issandal on alus oodata, et me tema riigi kasuks valvame ja töötame. Oma lunastusplaani elluviimiseks vajab ta tegutsevat kogudust. Iga usklik on

algab midagi üllatavat, sest ta jätkab koos ootavate sulastega pidu, mis on mujal juba täies hoos. Me ei pea oma kristlikku elu nägema „sa pead” surve all, vaid peokutse all, kuhu meid oodatakse.

Esmapilgul võis see stressi tekitav tähendamissõna arukatest ja arututest sulastest tunduda aastapäeva kõne aluseks sobimatu. Kuid tuleks märgata, et Jeesus on siin arukaid sulaseid kolmel korral kuulutanud „õndsaks”. Soovin õnnistatud aastapäeva ja juubeliaastat! ■

▼ Mooste baptistikoguduse koor Otepäa Evangeelse Vabakoguduse „Palverändur” aastapäeval. Foto: Mango Frantz

kutsutud evangeeliumi edasi kandma, Jeesus tuli ja lõi selleks eeldused. Igamees ei pea küll jutlustama, laulma, kirjutama. Mt 27:55 loeme, et oli „palju naisi, kes olid Jeesusele järgnenud Galileast alates teda teenides” – ilma nendeta poleks tema töö õnnestunud.

Mul on koguduse aastapäevadega eriline side. 16-aastase keskkoolipoisina olin Jõgeva koguduse aastapäeval. Selle lõpul kõlas mulle kaks küsimust: „Kas sina oled ka usklik?” – vastasin ei! Teine küsimus: „Kas sa tahad saada usklikuks?” – vastasin jaa! Ka mina tahtsin ja tahan istuda kord õndsana kauneimas lauas, kus Issand ise teenib!

Kui isand pulmapeolt koju tuleb,

Me ei pea oma kristlikku elu nägema „sa pead” surve all, vaid peokutse all, kuhu meid oodatakse.

Nukuteater Tallekese uus hooaeg

■ Liivia Kaustel, Oleviste kogudus

algus augusti Teekäijas

Kes on nukuteatri sõbrad?

Üks on Antsla kogudus, kus oleme käinud peaaegu igal aastal, mõnigi kord kaks korda. Ja alati on pealtvaatajaid olnud palju.

Veel on meie sõpradeks Kohila ja Nõmme kogudus ning ka noor Saku Toomase kogudus, kus oleme käinud igal aastal nende kevadlaadal. Kui meid kord „avastatakse”, siis oodatakse ikka ja jälle tagasi. Heaks näiteks on Veski-möldre lasteaed, kes kutsub meid igal aastal esitama „Ülestõusmislugu”.

Meie töö kõige suuremad toetajad on olnud Kohila ja Koeru kogudus ning Tabiita misjon, kelle bussi oleme saanud kasutada, samuti mitmed üksikisikud. Oleme neile kõigile väga tänulikud!

Kust tulevad lavastused, dekoratsioonid, muusika? Kui tihti on etendusi, millal tuleb järgmine?

Kokku on meil kavas seitse näidendit. Esimesed on pärit Soomest. Tegime neile uued muusikalised taustad. Tekstid tõlkisime ja korrigeerisime ning lugesime sisse. Muusika on Matis Metsalalt („Kadunud poeg”) ja vendadelt Soontelt („Sakkeus”). Ülejäänud viiele lavastusele on helitausta loonud Timo Lige, kellega on meil väga viljakas koostöö.

Dekoratsioonid ja nukud on suures osas Soomest. Oleme neid veidi värskendanud ja uuendanud.

Päris meie enda loominguks on kaks lavastust – „Noa lugu” ja „Karjapoisist kuningaks”. Teksti(d) on kirjutanud, lavakujunduse välja mõelnud ja näidendi(d) lavastanud Ere Tött. Nukke oleme ka tasapisi ise juurde meisterdanud. Nukkude riietamises, korrastamises ja väikeste detailide tegemises on olnud eriti osav Ene Rätsep, kes valmistas ka Taaveti etendusele nukud.

Kristiina Vallikivi on teatri tegevjuht, kelle halduses on kõik nukud ja dekoratsioonid. Tema hoolitseb selle eest, et õiged asjad konkreetseks näidendiks alati kaasas oleksid. Kristiina ja Ere juhid ning suunavad näitlejaid. Kõigis tehnilistes küsimustes – heli, valgustus, dekoratsioonide paigaldus ja tehnilised lahendused – on meid nutikate ideedega aidanud Meemo Kalvik. Mina tegelen valguse juhtimisega ja vaatan üldpilti.

Selline on meie meeskond.

Uue lavastuse tegemine on tegelikult suhteliselt aeganõudev kollektiivne töö. Algab kõik teema või loo valikust. Seejärel kirjutatakse valmis esimene tekstiversioon. Mitu inimest loeb selle läbi ja tehakse parandusettepanekuid. Selle järel loevad näitlejad tekstid sisse ja miksitakse helitaust koos muusikaga terviklikult valmis. Mõtleme, milliseid nukke saab kasutada, mida on vaja juur-

de teha, millised dekoratsioonid on sobilikud. Näiteks viimati valminud näidendi puhul, mille etendasime eelmisel kevadel Tallinna Vanalinna Päevadel, kestis eeltöö umbes poolteist aastat.

Lavastuse „sissemängimine” võtab samuti omajagu aega. On vaja teha eraldi proove ja meeskonnaga kõik detailideni läbi mõelda. Iga etendus on tegelikult loominguline protsess ja erineb pisisajades alati eelmistest, olenevalt sellest, milline koosseis mängib.

Järgmise, uue etenduse mõtted on juba liikumas, aga tähtaegu ei julgeks välja käia.

Milliseid põnevaid seiku meenub?

Ühel aastal tuli Tallinna Vanalinna Päevadel äkiline äikesehoog. Etendus jäi pooleli, püüdsime päästa märjaks saamisest vaid nukud ja dekoratsioonid.

Muidugi on väga põnevad uue näidendi esimesed proovid, kui koos vaatame, kuidas lugu kujunema ja kokku kõlama hakkab.

Milline on teie järgmine ülesanne?

Suurimaks proovikiviks on praegu fännide ja sponsorite leidmine. Tahaksime nukuteatri jaoks tööle palgata ühe inimese. Samuti on oluline uute näitlejate kaasamine.

Kaugemaks unistuseks on oma transpordivahendi hankimine. Vajame mikrobussi, mis mahutaks nukud, heli- ja valgustehnika, lavakonstruktsioonid, dekoratsioonid ja vähemalt kuus inimest. Siiani oleme saanud laenutada Tabiita bussi. Päris oma sõiduk oleks ideaalne.

Kuidas nukuteatri etendust tellida?

Kirjuta oma soovist meiliaadressile talleke@lastemisjon.ee või helista 56910323 Kristiinale või 55699915 Liiviale. Meid leiad ka FB-st Nukuteater Talleke ja internetist Lastemisjon.ee/nukuteater

Ootame küllakutseid!

◀ Tallekese piiblilugude etendused pakuvad huvi väikestele ja suurtele.

Väga põnevad on uue näidendi esimesed proovid, kui koos vaatame, kuidas lugu kujunema ja kokku kõlama hakkab.

◀ Mart Metsala ja Kairi Palmik.
Foto: Suvefestivali Facebook

Enesekesksus ongi
põhiline konks,
mille otsa inimesi
tõmmatakse.

Kuidas tulla välja vaimsetest eksiõpetustest?

■ Hele-Maria Kangro, Tartu 3D kogudus

Pidades silmas erinevate vaimsete praktikate ja eneseabi jätkuvalt kõrget trendi, peeti suvefestivalil üks paneel-diskussioon sel teemal. Moderaator **Indrek Luide** oli kutsunud arutlema pastorid ning inimesed, kes on esoteerika ja nõiduse seljataha jätnud ning kristlaseks saanud.

Otsa tegi lahti **Kairi Palmik**, kes oli ligi 20 aastat *new age*'iga seotud ja kulutas sellega seondult enda hinnangul 70 000 eurot. Kõik algas lapsepõlve traumaatilistest sündmustest, mille peale naine abi ja vastuseid otsis. Et sõprade seas polnud ühtegi kristlast, sattus ta eksiõpetuse teele ning aastaid hiljem tegutses juba kanaldaja (informatsiooni vastuvõtja üleloomulikult) ja terapeudina. „Kõik, kes tunnevad *new age*'i, on väga avatud jumalale ja vaimsele mõtteviisile. Mina uskusin jumalat – aga minu enda kokkuklopsitud jumalat. See õpetus sisendab, et sina ise oled jumal, saad hakkama, aga olles selle sees, oled nagu seotud silmadega. Läksin lahendama ainult ühte probleemi ja see võttis nii palju aega. Need probleemid ei kaogi, see ei lahenda juurikat, on nagu tablett peavalu jaoks, annab nagu lahenduse mõneks ajaks, aga probleem tuleb tagasi. Jääd rattasse. *New age* väidab, et ravib, aga hingehaavad saavad kooriku peale,” võtab Kairi eksirännakud kokku. Kui ta aastakümneid hiljem evangeeliumi

kuulis, sai ta 20 minutiga päästetud. „Mul ei olnud vaja ühtegi aastast käiku, et keegi seletaks, vaid Jumal ise näitas, et *new age*'i püramiid vajus kokku,” tunnistab ta. Kairi on elav näide sellest, et Jumal suudab ja tahab inimesi eksiõpetustest välja tõmmata. „Räägitakse, et ehk on kerge tagasi minna *new age*'i, aga meid ei tõmba tagasi mitte üks gramm. Küll aga näen kristlasi, kes selle rebase järel jooksevad ja see ei ole hea!” hoiatab ta.

Enesekesksuse lõksus

Teine eksiõpetustes ekselnu, kes paneelil kristlasena tunnistab, oli **Aimur Saar**. Tema tegeles bioenergeetikaga. Ta kirjeldas, kuidas seegi süsteem õpetas mõtlema endast kui jumalast. Kord oli ekstaas, siis jälle sügav auk, kus tuli otsida uut tehnikat, et sellest välja tulla. See on üks suur väidetava enesearengu võistlus, kus üksteise võidu mõeldakse välja kõlavate ja pühade nimedega koolitusi. „Jumal puudutas ja järgmisel hetkel olin nagu teine inimene. Lihtsalt ei ole võimalik minna sinna tagasi. Jumal on selle ajaga nii palju silmi ja südant avanud,” tunnistab Aimur. Enam ei vaata ta maailma enesekeskselt.

Enesekesksus ongi põhiline konks, mille otsa inimesi tõmmatakse. „Kõik muud vaimsed praktikad keskenduvad sellele, et mina elan oma elu, Jumal on kõrvaltegelane MINU lavastuses. Kui

ta on teenuse ära osutanud, ütlen, et võid minna kappi tagasi. Aga Jeesus ütles: „Sinu riik tulgu, sinu tahtmine sündigu!” tõi **Mart Metsala** esile esoteerika ja kristluse fundamentaalse erinevuse. **Kairi** meenutas, et kuniks tema eksiõpetustes oli, hoiatati, et ta kirikust eemale hoiaks. „Ära mine kirikusse, seal võetakse vabadus ära, Jumal on karistav. Lõpuks alistusin ja kogesin, et Jumalaga on hea. Alistumine on võti. See kõik, mis ma vastu sain – ma ei taha sellest loobuda!” tunnistab ta.

Ent miks vaimsed eksiõpetused nii menuvad on ja miks need mõnikord isegi kristlasi tõmbavad? **Mart Metsala** andis vastuse. „*New age*'i ja vaimsete eksiõpetuste lai levik on saanud võimaluse, sest puudub Jumala sõna tundmine, vaimse maailma tundmine. Jäänud on kest, ähmane traditsioon. Kui Jumala kohalolu kirikus ei peeta oluliseks, kui peetakse imelikuks inimesi, kes usuvad –, kuidas peaks inimene sealt abi saama? Mõned kogudused pakuvad ainult hingekosutust ilusa muusikaga, aga inimestel on vaja kiirabi! Selle reaalsusega ei ole inimesed kokku puutunud või pole treenitud, sest kogudusejuhid ise on traditsioonimullis ja see, mis tänaval toimub, ei jõua nendeni,” kirjeldas Metsala mõtlemapanevat pilti. Kui kirikust abi ja vastuseid ei leita, läheb inimene sinna, kus keegi midagigi pakub. ■

Suvepilte EKB Liidu kogudustest

▲ Kirikumäel asuva Puka vabakoguduse palvela sihvakas torn ja uus katus on Lõuna-Eestis kaugele näha. Foto: Joosep Frantz

◀ Rakvere Karmeli koguduse palvelale pandi nurgakivi 1933. aasta maikuu teisel pühapäeval ja avati tänavu 9. juunil. Hetke, mil kohtusid minevik, olevik ja tulevik, tuldi uudistama nii koguduseliikmete kui linnarahva poolt. Nurgakivist leitu asetatakse väärikalt uue hoone nurgakivisse.

◀ Kohila, Jõgeva ja Tartu Salemi baptistikoguduste noortetööde ühislaagri Throwback hommikud algasid Nuutsaku haljal murul virka hommikuvõimlemisega. Fotod: Kristiina Ernits

▼ Nõmme baptistikoguduses 28. juulil toimunud vastuvõtul osalesid koguduste esindajad, kelle töö ja elu on saanud julgustust USA Whittieri eelmise pastori Bill Ankerbergi ning pikaajsete toetajate, perekond Attwoodi, tegevusest ning koostööst tervikuna.

► Keila suvefestivali päeval oli koolimaja saali sisustatud mängunurk, kus lastele käis kõnelemas kirjanik Ilmar Tomusk. Foto: Valdur Vacht

► Toronto Eesti Baptisti Koguduse 70. aastapäeva pidulik õhtusöök toimus Toronto Läti Maja Riia saalis 24. augustil. Foto: TEBK

▼ Selise baptistikoguduse 75. aastapäeva jumalateenistus peeti õues suure telgikatuse all, aga ühispilte on tehtud alati palvemaja trepil. Foto: Silver Järg

Misjonivõimalused uues meedias

- Vallo Põldaru kokkuvõte oma KUSi lõputööst
- Foto: Ermo Jürma

Internet on muutunud meie igapäeva-elu lahutamatuks osaks. Ka väga paljud kogudused on internetis esindatud ja kristlikku sisu võib iga huviline tarbida oma eelistuste järgi. Minu lõputöö otsib vastust sellele, mida Eesti protestantlikud kogudused internetis pakuvad ja millist kristlikku sisu hiljuti Jumala leidnud inimesed seal tarvivad.

Internet ja kristlus

Lõputöö teema on minu jaoks väga aktuaalne. Olen nüüdseks juba 10 aastat tegelenud koguduste veebilehtede tehnilise poole ja internetiturundusega ning tihti on tunne, et midagi jääb puudu – aega kulub palju, külastajaid on vähe ja kasu ei paista sellest ikka olema.

Eestis läbiviidud uuringud on leidnud, et kristlikku uusmeediat tarbitakse vähe ning 2016. aastal omas 25% Eesti kogudustest kodulehte ja 6% sotsiaalmeediat. Samas kasutavad peaaegu kõik eestlased iga päev interneti. Sellistest probleemidest lähtuvalt tahtsin vastuseid leida kolmele uurimisküsimusele Eesti oludes.

Töö käigus läbiviidud vaatluse ja küsitluse tulemused on suures osas kooskõlas ka seniste akadeemiliste teadmisega. Kuna töös leiab kasutust üle 70 allika, on see huvitav lugemine igapäevale, kes soovib ennast valdkonna teooria ja praktikaga kurssi viia. Järgnevalt selgitan lühidalt, mida uurimistööst käigus leidsin.

Teoreetilises osas olen otsinud vastuseid sellele, kuidas kogudus pakkujana ja inimene tarbijana internetis koos eksisteerivad. Kirjandust uurides selgub,

et kogudused on üks väike osa internetist. Nad eelistavad seal edastada oma infot, suhelda ühelt-paljudele ja hoida oma autoriteetsust. Samas kasutavad inimesed tarbijana sotsiaalmeediat ja otsivad meelelahutust. Nad kasutavad võrguühiskonna-võlusid, loovad kogukondi ja suhtlevad paljudelt-paljudele. Inimene otsib ja tarbib internetis endale meelepärast ja sisustab oma kõlakoda, olles samas mõjutad ühiskonnast, milles elab.

Millist kristlikku sisu inimesed internetis tarvivad?

Sellele küsimusele vastamiseks viisin läbi küsitluse, uurides hiljuti kogudusega liitunud või peagi kogudusega liituvate inimeste kristlikku internetitarbimist. Sellise spetsiifilise valimi puhul oli raske vastajaid leida ja küsitlusele vastanute arv jäi liiga väikeseks, et suuri üldistusi teha. Kuigi tulemused võivad ka Eesti kristlaste internetitarbimist tõeselt kirjeldada, jäin töös tulemuste võrdlemise juurde seniste teadustööde valgusel, et leida ühiseid kokkupuutepunkte.

Toon tulemustest välja kõige olulise- ma. 97% vastanutest on internetis kristlikku sisu näinud, kuid samas 53% neist tarvivad seda väga vähe või ei tee seda üldse. Väga vähesed vastajad leidsid, et internet aitas neid kristlaseks saamiseks, kuid väga oluliseks peetakse interneti rolli nii oma isikuomaduste kui vaimuse kasvatamisel ja arendamisel. 85% vastanutest arvab, et kogudused peaksid olema internetis aktiivsed ja seda peamiselt sellepärast, et nii suureneb

kuulutuse ulatus ja info kättesaadavus.

Protestantlikke usuliikumisi võrreldes on kõige aktiivsemad nii koguduses kui ka internetis baptistid. Adventistidel ja baptistidel on võrreldes luterlaste, neli-pühilaste ja metodistidega väga kindlad tarbimisharjumused ning adventistidel on kõige suurem konfessioonipõhine kõlakoda, ehk tarbitakse peamiselt pealehe *advent.ee* poolt pakutatavat.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et **keskmine küsitluses osalenu ootab, millist vaimutoitu Facebook pakub**, ja külastab oma tarbimisharjumustest lähtuvalt talle omaseid, peamiselt konfessioonikeskseid veebilehti ning vahetevahel otsib ka mõnda vastust *Google*'st.

Millist kristlikku interneti-sisu pakuvad kogudused?

Pakkumise paremaks mõistmiseks viisin läbi vaatluse ja analüüsisin internetis koguduste kohta kättesaadavat infot. Kuna internetis on nii palju infot, oli võimalik koostada põhjalik ülevaade Eesti protestantlike konfessioonide internetikasutusest ja nende ametlikest kanalitest.

Kodulehtede osas on võrreldes 2016. aastaga toimunud areng, küll siiski peamiselt kvantitatiivselt. 338-st protestantlikust kogudusest on koduleht konfessiooni pealehelt leitav 51% kogudustest. Samapalju koguduste kontosid leiab ka *Facebook*'ist. Vaatlesin ka kõiki koguduste kodulehti. Kuigi on väga palju tublisid ja aktiivseid kogudusi, on **Eesti protestantliku koguduse koduleht sisustatud pigem tavapärase organisatsiooni puudutava infoga ja on nii**

97% vastanutest on internetis näinud kristlikku sisu, kuid samas 53% neist tarbivad seda väga vähe või ei tee seda üldse.

Individuaalne lähenemine ja hoolivate sõprussuhete loomine toimivad kõige paremini ka internetis.

välimuse kui sisu poolest aegunud.

Google'i otsingut kasutades võib leida, et kõige rohkem sisu toodavad baptistid. Samas sekulaarse meedia-monitoringu andmetel on luterlased 10 korda teistest aktiivsemad ja seega ka kõige nähtavamad. Kuigi internetis on kõige leitavamad luterlased, siis konfessiooni suurust arvesse võttes on minu hinnangul baptistid kõige rohkem saavutanud.

Kokkuvõtlikult saab öelda, et kui konfessioonide eesmärk ja peamine vajadus internetis ongi siseinfo edastamine, siis hetkel kõik toimib. Samas on interneti kasutus inimeste Jumala tundmisele toova vahendina jätkuvalt väljakutse. Sellegipoolest omab 59% kogudustest oma internetikanalit ja uue meedia kasutus on võrreldes 2016. aastaga kasvanud tublid 31%. **Eesti interneti-sisust moodustab protestantlik sõnum ainult 1,5%, aga enamus sellest uue meedia maastikust on ka protestantide poolt loodud.**

Kuidas saaksid kogudused interneti-misjonis tõhusamad olla?

Traditsiooniline kristlus on harjunud internetti vaatama kui tööriista, mis aitab kaasa oma info edastamisele ja sobib ka evangeeliumi globaalseks kuulutamiseks. Uuringud näitavad, et kristlikku interneti-sisu tarbitakse vähe ja selle mõju on väike. Diplomitöö käigus läbiviidud küsitlus kinnitas seda samuti, lisades teadmise, et peamised tarbijad ongi juba religiooniga seotud.

Samas sellele küsimusele otseselt lahendusi ei otsitagi, kuna see on praeguste strateegiate tulemus kogudustes, kes suhtlevad tihti ühepoolselt ja panustavad enamuse ressursse sisekommunikatsioonile.

Siiski mõned soovitusel kogudustele. Koguduste misjonitöö edendamise võtmes on oluline teadmine, et küsitluse põhjal eelistavad religiooniotsijad tihti

lugemist vaatamisele ja kuulamisele. Piiblikesksusest ja faktidest olulisemaks muutuvad atraktiivne esitus, esitaja ise ning võime inimese igapäevaelu kõnetada. Seega saab internet kui esmane info otsimise vahend koguduse jaoks olla oluline vahend, rääkimaks nendel teemadel, mis inimeses usaldust ja huvi loovad.

Koguduste jaoks on interneti-töös kõige olulisemad aktiivsus, strateegiline lähenemine ja järjepidevus. Kaasata tuleks võimalikult palju erinevaid inimesi, olles valmis katsetama ja eksima. Põhinedes nii Jeesuse eeskujule kui uuritud kirjandusele, on individuaalne lähenemine ja hoolivate sõprussuhete loomine need, mis toimivad kõige paremini ka internetis. Internet saab olla osa koguduse terviklikust misjonistrateegiast ning aitab vahendada otsijaid Jumala ja koguduse leidmisel.

Uurimus ei leidnud ühest vastust ja edu saladust, kuidas internetis otsijani jõuda. Kuid sellegipoolest tuleb kristlikel organisatsioonidel jätkata kohandamist ajastu ja tehnoloogiatega, olemaks kõnekas ühiskonnas ja indiviidi elus.

Kuidas edasi?

Uurimistöö käigus läbiviidud vaatlus ja küsitlus töid esile neli läbivat teemat, mis vajavad kindlasti ka edasist uurimist Eesti kontekstis:

Nii koguduse kui inimese aktiivsus internetis on reaalsust peegeldav.

Mida suuremad on inimese koguduslik kuuluvustunne ja aktiivsus, seda rohkem on sellest mõjutatud inimese tarbimisharjumused internetis.

Mida aktiivsem kristliku interneti-sisu tarbija, seda tõenäolisemalt on tal juba tugev konfessionaalne kuuluvus.

Kuna töö keskendub protestantlikule pakkumisele ja inimeste tarbimisele, jääb selgusetuks, et kui organiseeritud religioon internetis suhtlusvõimalusi ei loo, kas ja kuidas siis inimesed inter-

netis usku praktiseerivad ja kuidas nad ise tunnistuseks on.

Kuna mu töö ajendiks on kogudustele interneti-misjonis toeks olla, siis ainult lõputööga ma ei piirdu. Olen alati avatud pakkumistele nii koolituste, strateegiliste koosolekute kui ka kodulehtede arendamise ja hooldamise läbiviimiseks. Minu kontaktandmed leiab nagu ikka – internetist.

Täispikka versiooni „Protestantlike koguduste ja neile lähenejate kristlik internetikasutus ning misjonivõimalused uues meedias” saab lugeda KUSi kodulehelt (kus.kogudused.ee), valides „vilistlased”. ■

▲ Lastesõbralik Piiblit tutvustav äpp on alates tänava kevadest eestikeelsena allalaetav igasse nutitelefoni.

▲ Suvefestivali „Laulge kaasa” teenistust juhtis ansambel Beati ja Taimi Kopli viiulil. Foto: Ermo Jürma

Kõige tähtsam vanaks saamisel

■ Hele-Maria Kangro, Tartu 3D kogudus

Algus augustikuu Teekäijas

Eli nendib, et külastades nüüd kohti, kus kunagi sai abikaasaga koos oldud, torkab ikka vahel südamesse, et näe, siin olime ju kahekesi. Siiski tuleb õppida elama „taaskohtumise rõõmus. Jumal on ligi ja see on leinas lohutus. Rõõmus ja mures –, kui Jumal on lähedal, siis see on kõige tähtsam.”

Arutelu jooksul kõlas ka hoiatusi, näiteks et ei tohiks vanast peast muutada kurjaks ja peaks tundma ära, millal on õige juhi kohalt taanduda. „Iga inimene peaks teadma oma aega lahkuda ja on väga hull, kui inimene ei oska õigel ajal minna, vaid laseb enast ära saata,” sõnas Ulvi Põllu. Eli Kõllo nõustus ja lisas samas, et koguduses saab igas vanuses inimene kaasa aidata. „Kui ei saa olla juhtival posit-

sioonil, ole kõõgis, nii kaua kui jalad ja käed liiguvad. Oleme leidlikud, otsime kohad, kus saame kaasa lüüa, ja kui midagi muud ei saa, siis pikali olles palvetada nende eest, kes Jeesust veel ei tunne!” Ulvi nõustus: „Koguduses on nii palju töid, et kindlasti leidub igähele midagi. Kui ei jaks, siis kas või üks hea toetav sõna, rõõmus pilk, kallistus oma koguduse liikmetele või märkamine, kes abi vajavad. Abi ei tähenda ainult materiaalselt poolt, võib-olla on nõustamist vaja. Noortel on seda vaja, et me neid toetaksime, neile nõu annaksime, ka see on töö koguduses. Igähele leidub kindlasti just talle sobiv variant.”

Ulvi ja Eli nentisid ka, et püüavad vananedes hoida end heatahtliku ja lahkena ning armastada ümbritsevaid inimesi. „Kurjaks ei tohi muutuda.

Seda ma olen öelnud lähedastele ka, et kui ma peaks olema kuri, siis sikutage mind,” naeris Ulvi. Eli sekundeeris: „Ei taha muutuda kibestunud ja kõike-teadvaks vanamutiks, tahan esimesena ulatada noortele käe. Olin ise noorena natuke kohmetu, natuke kartsin, kuid oli säravate silmadega vanu õdesidvendi... Tahaksin olla lõpmatuseni täis armastust ja Issand aidaku mind selleks.”

Kui vestlejatelt küsiti, mis on nende silmis kõige tähtsam, kõlasid vastusteks: „rahu Jumalaga”, „olla Jumala laps ja kuulata, mis tal öelda on”, „Jeesust järgida ja meeles pidada” ning „kui meil on Jeesuse töötus, et tema on meiega iga päev, siis olla toeks neile, kes seda vajavad ja kes Jeesusega veel kohtunud pole”. Mõtisklegem nende teemade üle. ■

Kümme väljakutset vanemas eas inimesele

■ „Sinu käes on kõik mu ajad...” (Ps 31:16).

1. Korraldatud minevik

Üksnes korraldatud minevikuga võid sa elada tervenisti olevikus ja astuda tulevikku.

- Kus oled sa jäänud süüdi?
- Milliseid koormaid oma minevikust kannad sa ikka veel kaasas?

• Kas sa oled nende eest Jeesuselt andestuse saanud?

Pole oluline, kui suur on su süü – vale, abielurikkumine, abort, vargus – Jeesus on nende eest ristil oma verega maksnud. Sinu edasine elu võib olla uus ja vaba.

2. Rahu iseenda elukäiguga

Su senises elus on olnud nii positiivseid kui negatiivseid kogemusi. Kõik, mis sa oled Jumalale üle andnud, pöörab ta õnnistuseks.

- Oled sa teinud rahu oma elukäiguga?

- *Mille üle oled sa veel kurb ja pettunud?*
- *Kas oled rahul oma abieluga/üksiolemisega (vallalisusega, lesepõlvega)?*

Sa ei saa enam midagi muuta, kui sinu perekond oli ehk vaene, kui oled kasvanud üles lastekodus või ei saanud omandada oma annetele vastavat haridust. Jumal tahab ikkagi sinu elu õnnistada, usalda teda!

3. Korraldatud suhted

Võib-olla on inimesed sind haavanud, maha teinud, kõrvale jätnud, pettumust valmistanud.

- *Oled sa neile täielikult andestanud?*
- *Kas sa oled ära leppinud oma vanematega?*
- *Kas sa suudad oma lapsed lahti lasta ka siis, kui nad kõnnivad teedel, mida sa ei mõista ega pea heaks? Jumal tegeleb nendega!*
- *Kas sa oled oma abikaasale andestanud ka siis, kui ta on su maha jätnud?*

Südamesse jäänud kibedus on nagu igal päeval mürgivõtmine. See teeb haigeks ja laostab su elu. Kibestunud inimesed on koormaks oma ümbrusele. Mis iial su vanemad on teinud või unustanud teha – kui sa neid austad, tuleb sinu ellu õnnistus.

4. Jumala plaan sinu elu jaoks

Jumal on loonud sind ainulaadseks, omaduste ja annetega, mida keegi peale sinu siin maailmas sellises kombinatsioonis ei oma.

- *Jumalal on sinu elu jaoks plaan – kas sa tunned seda?*
- *Millised anded on Jumal sulle andnud?*
- *Jumalal on sinu jaoks kutsumus – sõltumata sinu vanusest. Kas sa elad oma kutsumust järgides?*

Kõiki sinu kogemusi, olgu need positiivsed või negatiivsed, tahab Jumal kasutada oma kuningriigi ehitamiseks. Teenides oma andidega Jumalat, valdab sind rõõm. Sind juhitakse valdkondadesse, millest sa kunagi pole sõندانud isegi unistada. Sa kannad siis vilja, mis rõõmustab Jumalat.

5. Vaimulik küpsus ja täisealisus

Jumala sõna kutsub meid korduvalt üles saama küpseks ja kandma vilja. See keh-

tib kogu meie elu kohta. Selleks vajame abi ja korrektoori vendade ja õdede kaudu, kes koos meiega järgivad Jeesust Kristust.

- *Kas sa annad Jumalale loa teha sind selleks, kelleks sa pead saama? Kas sa oled küpseks, täisealiseks kristlaseks saamise teekonnal?*
- *Kas sa oled ühinenud kristlaste südamliku ja siduva osadusega (nt kodugrupiga)?*
- *Kes on sinu hingehoidja / mentor / vaimulik saatja?*

Seda teed ei saa käia üksi. Tegelikku kristlust osaduskonnata ei ole. Liitu teiste usklikega! Alusta hoolekandmist! Palveta teiste eest! Helista neile! Küllasta neid ja võta neid omade hulka vastu!

6. Ole Jumala rajal!

Vanadus võib tuua kehalisi piiranguid. Vaimulikult peab see aga saama elu kõrgajaks, mil sa lõikad, mida Jumal sinu ellu on investeerinud.

- *Kas sa tunned Jumala kodukorda ja tema töotusi?*
- *Tunned sa Jumala sõna nii, et see on sinu elu mõõdunööriks? Kas sa sirutad ülirohke elu järele, mille Jumal sulle on valmis pannud?*

Kuna sa oled loodud Jumala näo järgi, on sul väärikus, sõltumata su oma arvamisest. Jumala lapsena on sul osa Kristuse kogu täiusest – siin ja tulevases maailmas. Jumal tahab sulle anda suurenevat tarkust ja tunnetust.

7. Investeeri järgmisse põlvkonda!

Meie vastutame, kas järgmine põlvkond elab Jumala seadmistes või elavast Jumalast lahus. Igaüks meist on kutsutud olema preestriks oma perekonnale. Me saame oma palvete, elu ja sõnadega teisi Jumala juurde juhtida. Jeesus on käskinud meil inimesi teda järgima kutsuda. Nii paljud on vaimuliku juhtimise ootel.

- *Kelle eest palvetad sa reeglipäraselt?*
- *Kellele oled sa vaimulik isa / vaimulik ema?*

Noored igatsevad orientiire. Oma eluga oled sa neile negatiivne või positiivne eeskuju. Algajad kristlased vajavad oma usuteel saatjaid. Ka juhud on sageli üksi. Nad on tänulikud, kui nad saavad kogenud kristlastega oma teenimisest ja plaanidest rääkida.

8. Kutsu omaelisi Kristust järgima!

Paljud täidavad oma viimaseid eluaastaid tühiste asjadega –, kuna keegi ei näita neile midagi paremat. Paljud tõrjuvad mõtet suremisest ja surmast –, kuna keegi ei aita neil end selleks vaimulikult ette valmistada. Kui meie oleme oma elus leidnud vastused nendele küsimustele, ei saa meil olla ükskõik, kuidas teistel läheb.

- *On sul omaeliste hulgas tõelisi sõpru?*
- *Kellega sa räägid elu tähtsatest küsimustest?*

Vanematele inimestele on kõige vaheatum ligipääs nendel, kes on samas vanuses ja sarnases olukorras. Alles siis, kui sul on nendega sõbralik suhe, saad neile rääkida usuasjadest.

9. Lase lahti, et olla vaba uuele!

Kõik me kanname oma elus kaasas liigset koormat: varandust, harjumusi, traditsioone... Just vanaduses on oluline pühenduda olulisele, mis jääb püsima Jumala ees ja on kooskõlas meie kutsumusega.

- *Millised ametid ja liikmelisused peaksid sa maha panema?*
- *Millisest varast peaksid sa loobuma?*
- *Kas sa oled oma päranduseküsimumused juba lahendanud?*
- *On sul tehtud selge, kehtiv testament?*
- *Tead sa, kes hakkab sind vajadusel hooldama?*
- *Kuhu sa tahad, et sind maetaks?*

Kui sa ei ole oma elumaja-asju korraldanud, ei ole sul endal rahu ja sa jätad probleemid oma pärijatele. Kui selgusetus neis valdkondades on kõrvaldatud, võid muretult pühenduda ülesannetele, mida Jumal sulle igal päeval annab.

10. Rahu Jumalaga

Vanadus on inimelu viimane lõik. Meil tuleb seda kasutada, et valmistuda Issandaga palgest palgesse kohtumiseks.

- *Kas sa tunned rõõmu taevariigist?*
 - *Oled sa valmis Jumala ette astuma?*
 - *On sul lepituskindlus Jumalaga?*
- Jeesus annab sulle elava lootuse ja julge usu, kui sa tema juurde tuled!

Suremine on maise elu kõrgpunkt – siis jõuame usust nägemisse. ■

▲ 135 aastaga on vahetunud mitmed põlvkonnad ja muutunud palvela pale, kuid Pärnu Immaanueli kogudus tunnistab sedasama Jeesust Kristust. Foto: Aare Mikk

Kolm sümbolit koguduse kohta

■ Joosep Tammo, Pärnu Immaanueli koguduse pastor

Kallid õed ja vennad, meie aastapäeva minikonverentsi külalised! Lubage mul esitada väike teoloogiline mõtisklus teemal „Igavikuliste sõnade sõnum“.

Kõik meid ümbritsev algab Looja sõnast. „Ja Jumal ütles: „Saagu valgus!” ja valgus sai... Jumal ütles: „Saagu valgused taevaalaotusse eraldama päeva ööst”” (1Ms 1:3,14). Kõik algab Looja Jumalast ja tema sõnast, mis juhib meid taas tema juurde.

Kogudus kui Kuu

Alates Origenesest (185–254) nägi varajane kristlus Kuu koguduse sümbolit. Kuu on loodud selleks, et keset ööd võtta vastu Päikese valgus ja peegeldada seda edasi. Nii võib elu ööski jätkuda. Samamoodi on ka kogudus selleks, et Kristuse valgust võimalikult täiuslikult vastu võtta ja edasi anda. Kuigi inimkond istub pimeduses, valgustab teda Kristus. „Aga teile, kes te mu nime kardate, tõuseb õiguse päike ja paranemine tema tiibade all” (Ml 3:20).

Otsustava tähendusega selles võrdluses oli asjaolu, et Kuu paiste kahaneb perioodiliselt nullini, selleks et varsti uuesti kasvada. Kahanev Kuu oli hirmutav ja küsimusi tekitav. Kas Kuu

kadumisega ei tule üldse lõpp? Kui ta siis aga uuesti paistma hakkab ja isegi kasvab, valdab meid suur ellujäämisrõõm, nii nagu see noorkuu ja uusaasta pidustustel paljude rahvaste juures väljendub. Nõnda on ka Kristuse kogudusega, keda näeme läbi ajaloo kasvamas, täies hiilguses säramas ja vahel pimedussegi kadumas, et siis uuesti paista. Oma valguse ammutab kogudus aga Kristuselt – „õiguse päikeselt”, kelles on meie pääste ja paranemine.

Kogudus kui päevalill

Iga analoogia on puudulik ja vajab täiendamist, et avada õndsusplaani igavest saladust. Evangelist Johannes alustab sõnadega: „Alguses oli Sõna ja sõna oli Jumala juures ja Sõna oli Jumal

•
Oma valguse ammutab kogudus
aga Kristuselt – „õiguse päikeselt”,
kelles on meie pääste ja paranemine.
•

... Ja Sõna sai lihaks ja elas meie keskel, ja me nägime tema kirkust nagu Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõe” (Jh 1:1,14).

Hispaania meresõitjad tõid Euroopasse päevalille. Me näeme neid hilisulvel oma põldudel ja aedades. Nende kõrgus ja kollased õied on muljetavaldav. On imeline, kuidas päevalilleõis on terve päeva suunatud Päikesele, millest ja millele ta elab. Öösel ja hommikuhämaruses pöördub ta taas itta, et olla päiksetõusuks valmis. Ta on nii-öelda „kompass-taim”, looduslik navigatsiooni vahend. Itaalia keeles *girasole* (see, kes koos päiksega pöördub), prantsuse keeles *le tounesol*, (see, kes päikse poole pöördub).

Hämmastav, kui aktiivne on päevalill fotosünteesis. Üksainus taim seob päeva jooksul sada kuupmeetrit süsivesinikku! Me räägime muutuste vajadusest ühiskonnas, kogudustes ja perekondades, kuid me ei hooma, millised hiiglaslikud muutused toimuvad iga päev meie ümber. Need muutused võimaldavad elu. Kristlane ja kogudus, kes kasvab ja õitseb ning liigub päevast päeva, aastast aastasse Jeesuse Kristuse väest, on patust saastatud maailmas igavikulise elu kandja. „Aga kõigile, kes tema vastu võtsid, andis ta meelevalla saada Jumala lasteks, neile, kes usuvad tema nimesse” (Jh 1:12). Ärgem unustagem, et algkristlikus koguduses oli ristimine samm pimedusest valgusesse (Lk 11:36).

Kogudusena oleme kutsutud ikka ja jälle küsima, mis paneb meie pead ja südamed liikuma? Mis on meie vaimuliku ainevahetuse aluseks? Kas neelame vaid vaimulikku elu turgutavaid D-vitamiini pille või pöörame oma südamed ja palged tõelise vaimuliku päikese Jeesuse Kristuse poole, selleks et meie elud ja maailm terveneksid?

Asjatult pole päevalill ülestõusmishommiku sümbol.

Kogudus kui tuli

Kuid Looja Jumala igavene Sõna ei ole ainult eluallikas, vaid ka südameid sütitav ja puhastav tuli. Jeesus ütleb: „Tuld olen ma tulnud viskama maa peale, ja mida muud ma tahaksin, kui et see oleks juba süttinud!” (Lk 12:49). Tuli sümboliseerib nii Jumala puhastavat kohut kui armastust, mis Püha Vaimu läbi on meie südamesse välja valatud (Rm 5:5).

Nelipühapäeval nägid apostlid „hargnevaid tulekeeli, mis langesid iga üksiku peale nende seas. Ja nad kõik täideti Püha Vaimuga...” (Ap 2:3j). Nii täitus nende ja järeltulevate põlvkondade elus Päästja töötus: „Aga kui tema, Tõe Vaim, tuleb, juhivad teid kogu tõesse, sest tema ei räägi iseenest, vaid ta räägib, mida kuuleb, ja ta kuulutab teile tulevase asju. Tema kirgastab mind, sest ta võtab minu omast ja kuulutab teile” (Jh 16:13j).

Kogudus, kus kustub Jumala auhiilgus, esindab kaduvust. Kogudus, keda inspireerivad Jumala sõna ja Püha Vaim, omandab igavikulise väärtuse. „Hoolitse siis, et valgus, mis on sinu sees, ei oleks pimedus!” (Lk 11:35).

Hiljuti sattus mu kätte üks leht kellegi märkmetega minu isa Albert Tammo esimesest kõnest Pärnu Immaaneli koguduses 1959. aastal. Muuhulgas ta ütles: „Minu eesmärk on nii kuulutada, et koguduse kõik liikmed päriksid igavese elu.” Olgu see tänagi meie ühiseks eesmärgiks!

Kallid kaasteelised, iga analoogia on puudulik, kuid kannab endas ometi igavikulist sõnumit. See, mis annab 135-aastasele kogudusele väärtuse, on Looja Jumala auhiilgus, mis on ilmunud tema Pojas ja Pühas Vaimus. ■

•
Iga analoogia on puudulik, kuid kannab
endas ometi igavikulist sõnumit.
•

Absurdne rahandus

Saksamaa Hoiukassade Liidu (DSGV) president Helmut Schleweis kritiseeris Euroopa Keskpanga rahapoliitikat. Turule paisatakse massiliselt raha, nii et intressid haihtuvad, vajudes isegi miinusesse. Nii on majandusreeglid pea peale pööratud. Kõige rohkem kannatavad selle all lihtsad hoiustajad, kes ei saa või ei taha riskantsetesse aktsiatesse investeerida. Nemad hoolitsevad teadlikult oma vanaduspõlve pärast, võtavad vastutuse perekonna eest, soovivad parandada midagi lastele ja lastelastele, kelle elu ei lähe tulevikus nii hästi kui tänasel põlvkonnal.

Rikkad aga pagevad kinnisvarasse, tõstes selle ja üürihinna meeletusse kõrgusse. Rahva enamuse jaoks tähendab see: „...kellel ei ole, sellelt võetakse ära seegi, mis tal on” (Mt 13:12). See on brutaalne ärastamine!

Pension- ja sotsiaalkindlustusameti kõrval satuvad raskustesse kommertspangad, kuna nad peavad välja andma odavaid laene, mis ei tooda piisavat kasumit. Samas ei tea rikkad, mida mõistlikku oma suure rahaga teha. Kas finantssüsteem ja reaalmajandus on jõudnud oma kasvulaeni? Kas üha kasvav turbokapitalism on hukule määratud?

Samas süüdistatakse lihtsaid säästjaid, et nemad panustavat tarbimisse liiga vähe. Absurdne etteheide just liigtarbivate rahvaste juures! Tõeliselt vaestel aga ei ole, mida äraelamiseks vaja läheb. Kuidas jõuaksid nemad rahani? Millal tekiks äsja keskklassi tõusnutel soliidised eraettevõtted? Ainult siis, kui kohapeal tekiks eluterve majandus ja raharinglus. Kohalik „eliit” kandib aga oma vara edasi välismaa suurpankadesse ja kontsernidesse. Alles jääb veel investeerimine jätkusuutlikku majandamisse. Kuid ka seda on vähese tasuvuse tõttu kergem nõuda kui teha. Lõpuks peab see samuti suubuma tarbimisse, mis pole keskkonnasõbralik. Järele jääb veel „üleliigne” kapital vaestele annetada. Hästi öeldud, kuid majanduslikult mitte produktiivne, sest see loob üksnes sõltuvust ega inspireeri oma initsiatiivi.

Raha, raha – see muutub aina absurdsemaks. CIG

Muudetud elude lood – sõltuvusest vabaks!

■ Liis Borissenko, Oleviste kogudus; fotod: erakogu

Elas kord üks õnnelik tüdruk, Julia nimeks. Nii nagu iga väike printsess, unistas ka tema oma printsist, lossist ja heast elust. Ta ei osanud sõnadesse panna, mis on hea elu, aga kindlasti pidi seal olema päike, palju naeru ja helgust. Midagi läks teisiti. Olles pea kahekümnene, leidis Julia end sügavast narkosõltuvusest. Hädast ja valust-viletsusest. Päeva ainus eesmärk oli saada kaif. Šokeeriv oli arstide teade tüdruku emale – teie lapsel on HIV, valmistuge hullemaks, siin pole enam palju jäänud. Julia ema ei ole allaandja tüüp, ta otsis ja leidis kristliku rehabilitatsioonikeskuse, kus viltukasvanud elu sai Jumala armust korda pandud. Ja palju enamgi veel!

Ühe elu lugu kokku võttes näib kõik lihtne ja kerge. Ometi olid selle perekonna kannatused sõnulseletamatud.

Nii nagu on kahjuks paljudes Eestimaa kodudes.

Me teame lugu Johannese evangeeliumist, kus Jeruusalemmas oli Lambavärv juures tiik, mille ääres lebas palju haigeid, kes kõik ootasid, et tuleks ingel ja segaks tiivaga vett. Haiged teadsid, et kes esimesena peale inglit vett katsub, saab terveks. Tiigi ääres lebas ka voodis inimene, kes oli olnud haige ja liikumisvõimetu kolmkümmend kaheksa aastat! Jeesus küsis temalt, kas ta tahab terveks saada. Kuuldes tema soovi, tervendas Jeesus ta sealsamas pea kogu elu kestnud haigusest. (Jh 5:1–9)

Kurb on tõdeda, et ajal, kui meile on kättesaadavad Jeesuse arm ja tervendav vägi, leavad paljud inimesed justkui tiigi ääres ja ootavad inglit tiivaga vett segama. Nad veedavad oma päevi sõltuvuses, olles võimetud ise sellest

▲ **Aleksandr Mazur** juhib Living Israel Kongregatsiooni MTÜ maja Tallinnas Nõmmel, kus on igapäevaselt oma elu muutmas üle 20 sõltlase. Aleksandr oli kunagi üks nendest, kellel polnud enam midagi. Narkomaan, kes oli põletanud kõik sillad, ja arstid tunnistasid ta võimetust saada isaks. Jeesus võib muuta kõik! Täna on Aleksandr kahe armsa poja isa ning õnnelik abielumees.

► **Julia ja Margus Lipp** sellel suvel perega Lottemaal. See rõõmus päev oleks olemata, kui Julia ja Margus poleks otsinud abi rehabilitatsioonikeskusest. Nad on Rauklas tegutseva MTÜ Sammud Vabadusse rehabilitatsioonikeskuse loojad, kus aitavad sõltlastel muuta oma elu.

▲ **Yurii Mysnyk** oli lootusetu narkomaan, kes tänaseks on pea kümme aastat tervenemise teel. Ta läbis rehabilitatsiooni Ukrainas, oma kodumaal. Aitas rajada seal kaks rehabilitatsioonikeskust sõltlastele, kuni koguduse Uus Põlvkond pastor Vadim Jerjomenko kutsus ta Eestisse appi kristlikku rehabilitatsioonitööd alustama. Jõhvis tegutsevas keskuses on abi saamas üle 25 inimese. Yurii on kogu selle elu keskel ja pakub abi neile, kel enam mingit lootust ei tundu olevat. Sellel suvel Yurii abiellus.

vabanema. Ükskõik kui väga nad seda ka soovivad. Või nende emad-isad-abi-kaasad-lapsed seda soovivad. Nad on lõksus ja vajuvad üha sügavamale.

Narkootikumide- või alkoholisõltuvus, mängu- või pornosõltuvus on ühiskonna silmis halvad nähtused, millele näpuga näidata. Samas, tiigi ääres oma elu kulutamas võime kõik ühel hetkel kahjuks ise ennastki leida. Ja seda silmnähtavalt head elu elades.

Mõtlen sellele loole Piiblist. Kui mees oli lebanud 38 aastat, siis ehk pidi ta õppima käima ja alustama lihaste treenimist, selleks et liikuda. Oli vaja areneda, et näiteks ühel päeval joosta. Tuli endaga tööd teha.

Tuues paralleele sõltuvuses vaevleva Julia elust – kindlasti nõudis see vaeva ja musklite treenimist, et raskuse või

(hinge)valu korral mitte süstalt haarta, vaid samm-sammult vabaduse poole liikuda. Julia leidis kristlikus rehabilitatsioonikeskuses Jeesuse ja kutsus ta oma ellu. Kuid rutiini, või siis õigemini selle puudumist oma elus, pidi ta ületama ikka ise, keskuse töötajate toel.

Kui oled sõltlane, on su elus kaos. Selle seljatamine algab hammaste pestust hommikul ja susside voodi alla rittapanemisest öhtul. Nii iga päev.

Julia õppis unistama ja uskuma, et tal on tulevik. Ta õppis õnnistusi vastu võtma ja ka teisi õnnistama. Keskusesse minnes ei teadnud Julia, et sinna on tulnud abi saama mees, nimega Margus, kellest saab ühel päeval tema abikaasa. Selle jutu lõpp on veel kirjutamisel, aga täna on kolmekümnendates aastates Julia ja Margus kolme tütre va-

nemad. Nad on olnud sõltuvusest vabad üle kümne aasta! Nad elavad Türi külje all oma majas ja aitavad sõltlastel tõusta – mitte veeta oma ülejäänud elu tiigi ääres, lootuses, et ükskord olen ma esimene peale inglit –, vaid võtta Jeesuselt tervendav vägi vastu täna!

Selliseid tunnistusi, kus sõltuvuses vaevlev inimene on surmasuust välja toodud ja juba aastaid täisväärtusliku elu elab, on Eestimaa kahekümnes kristlikus rehabilitatsioonikeskuses mitusada. Nendest saaks kirjutada paksu raamatu. Nende elud ja teed on erinevad. Kui Johannese evangeeliumis sai mees terveks kohe, siis pikalt sõltuvuse koorma all viltuseks elatud elu vajab tihti pikemat aega koos eeskujudega kasvamist. ■

▲ **Sergei ja Natalja Lobanova** juhivad MTÜ Uus Võimalus rehabilitatsioonikeskust Iisakus. Nad on mõlemad endised sõltlased ja täna elavaks tunnistuseks sellest, et sõltuvusest on võimalik pääseda. Aastaid tagasi tulid nad abi otsima, hiljem nende teed ristusid ja nüüdseks on nad pea kolm aastat abielus olnud. Keskuses pakuvad nad abi 20-le sõltuvuses mehele ja naisele ning nendega koos peavad hoolt talupidamise eest.

▲ **Jüri Pöld** oli narkomaan Ida-Virumaalt, kelle elus ei puudunud vanglas karistuse kandmise kogemus. Ka tema vend oli narkomaan; kahjuks üks neist, kelle elutee lõppes nõela otsas. See sündmus pani Jüri väljapääsu otsima. Ta sai abi Päästearmeere rehabilitatsioonimajast, varsti juba kümme aastat tagasi. Jüri jäigi Päästearmeesse, nüüd on ta seal Lootuse majas üks teiste aitajatest. Selle aasta alguses sündis Jüri perre armas tütar.

KRISTLIKUD REHABILITATSIOONIKESKUSED AITAVAD SÖLTLASI ÜLE EESTI

Viimaste aastate TAI (Tervise Arengu Instituut) uuringutest on selgunud, et iga vähemalt 15-aastase elaniku kohta joodi Eestis üle 10 liitri alkoholi. TAI kodulehelt võime ka lugeda, et Maailma Terviseorganisatsiooni hinnangul on elaniku kohta 6 liitrit piir, millest alates tekib rahva tervisele oluline kahju. Uuringud näitavad, et Eestis kannab alkoholi liigtarbimise all umbes 10 000 naist ja üle 50 000 mehe. Ka süstivaid narkomaane on meil üle Euroopa Liidu keskmise.

Igaühel meist on keegi tuttav, naaber või pereliige, kes ei saa enam elada oma elu, vaid elab sõltuvuse tahte all. Tihti on seda raske tunnistada või märgata. Pigem püüame endile tõestada, et kõik on ju hästi, naabri Kallel on palju hullemini! Ehk siis enamikul hädasolijatel puudub jaks oma sõltuvusega tegelemiseks, nad lebavad tiigi ääres ja ootavad.

Sõltuvusest vabanemiseks hakatakse abi otsima alles siis, kui on lõpuks mõistetud, et oma elu muutmiseks tuleb ise midagi muuta. Tõuke probleemiga tegelemiseks saab sõltlane pigem siis, kui ta lähedased ei lase tal enam elada end hävitades. Vahel võib see tähendada ka ekstreemset täna-

valeviskamist ja sõltlase probleemide pehmemdamise lõpetamist. See annab talle võimaluse ise oma tekitatud jama-dele otsa vaadata ja vastutada.

Eestis tegutseb kaksikümneend eraalgatuslikku kristlikku rehabilitatsioonikeskust, mida juhivad 13 organisatsiooni, kus töötajad „võtavad sõltlasele käest kinni” ja käivad temaga koos läbi raske tee – aitavad täiskasvanud mehel või naisel õppida täisväärtuslikult elama.

Läbi nende organisatsioonide on taasühiskonnastatud lootusetult alkoholismi ja narkomaania küüsis olnutest mitmeid sadu inimesi.

Paljud endistest sõltlastest on täna mehed ja naised, kellel on perekond, lapsed, töö ja kes enamuses pühendavad oma vaba aega erinevates kodanikualgatustes ja kogudustes tegutsemisele ning teiste inimeste aitamisele. Need on inimesed, keda ühiskonna jaoks enam olemas ei olnud. Nüüd nad armastavad, hoolivad, on teistele eeskujuks ja toeks.

Kindlasti tekitab iga sõltlane oma kaoses eluga lähedastele suurt emotsionaalset kahju. Sõltlastest vanemate peredes on lapsed tähelepanuta ning hooleta ja armastuseta. Nüüd aga on

sadade inimese resotsialiseerumisega paranenud kordades nende lähedaste elukvaliteet ja võimaldatud nende lastele õnnelikum lapsepõlv.

2018. aasta aprillis kogunesid kristlikud rehabilitatsioonikeskused Avatud Lootuse Fondi initsiatiivil ühise laua taha ja leppisid kokku, et edaspidi tegutsetakse ühise erialaliiduna. Kõik kogunenud organisatsioonid teevad rehabilitatsioonitööd alkohoolikutega, narkomaanide ja tabletisõltlastega, paljud juba aastaid. Neil on kokku pakku üle 300 voodikoha üle Eesti, eesti ja vene keelt kõnelevatele meestele ja naistele. Sõltuvusest vabanemine on aeganõudev ja keeruline protsess. See ei ole päeva-paari või mõne kuu küsimus. Pigem ikka aasta ja enam.

Meie eesmärgiks on üheskoos teadvustada ühiskonda sõltuvusprobleemidest, teha koostööd riigiga, muuta paremaks keskuste võimalusi sõltlaste abistamisel. Kõike seda teheme soovime, et üha rohkem sõltlasi suudaks oma sõltuvusest vabaks saada. Tõeliselt vabaks!

Kristlike sõltlaste aitamise organisatsioonide kontaktid leiad meie kodulehelt: www.lootusefond.ee. Sõltuvusest on väljapääs!

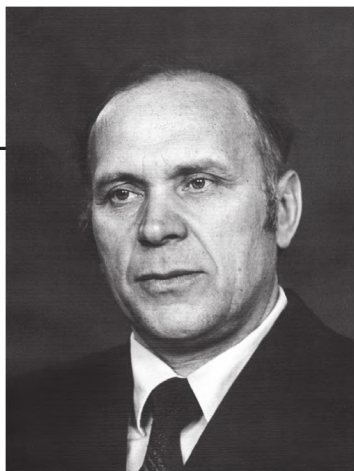
▲ Kord kvartalis toimub kristlike rehabilitatsioonikeskuste juhtide Ümarlaud, kus seatakse eesmärgid, plaanitakse tegevusi ja julgustatakse üksteist. Pildil: kohtumine Tartus 30. aprillil.

SÕLTUVUSEST ON VÄLJAPÄÄS!

Eestis tegutseb 20 kristlikku rehabilitatsioonikeskust, 300 voodikohaga, kus:

- töötajad on taastunud endised sõltlased, kes toetavad ja juhendavad sind;
- aidatakse mehi ja naisi, eesti ning vene keeles;
- kõik sinu igapäevavajadused kaetakse;
- osaled tööpraktikas ja saad kasulikke kogemusi;
- programmi lõppedes saad abi turvaliseks naasmiseks ühiskonda.

Neist keskustest on saanud abi sajad inimesed, kes on varem olnud lootusetu alkoholi-, uimasti- või ravimisõltlased.

Kalev Ainlo

22.11.1939–30.08.2019

Kalev Ainlo sündis Läänemaal, Klaanemaa viie suitsuga külas, nagu tol ajal öeldi. Ümberringi olid paksud metsad ja tihti räägiti hundijutte. Ema Liine oli väga usklik ja hooliv, isa Aleksander äärmiselt töökas. Kalev ütles tihti, et isal oleks tema asemel asjad juba ammu tehtud.

Kalevi haridustee algas kodust 12 kilomeetri kaugusel Sutlepa algkoolis. Pere käis sagedasti Sutlepa ja Vedra palvemajas. Elavale usule tuli Kalev 16-aastaselt. Juba noorukieas oli Kalevi unistus saada arhitektiks. Ta viis dokumendid kooli sisse, haigestus aga peagi tuberkuloosi ja õpingud jäid katki. Kolm aastat teenis Kalev Nõukogude armees, kus oli kokaks. Peale sõjaväge siirdus ta elama Tallinna.

Vaimuliku kodu leidis noormees Olevistes. Kolmekümneselt kargas pähe mõte, et peaks abielluma. Ühel pühapäeva hommikul kiriku poole jalutades ütles südamehääle ootamatult: „Sinu naine, Kalev, on Oleviste kirikus!” – „No kui on, siis küll ta ise lagedale ilmub.” Viiviga kohtudes jätkus juttu pikaks ajaks. Noored abiellusid 1969. aasta jõulude ajal.

Aktiivsete kaastöölistena kogesid nad sisemist kutset minna välja kogudusetööle. Aastal 1973 läkitati Kalev ja Viivi teenima Järva-Jaani kogudust. 1974. aastal sündis pika ootamise järel tütar Evelyn. 1976. aastal kutsuti Kalev Otepää koguduse vanemaks ja ta oli selles töös 26 aastat. Seniks kui nad ehitasid Otepäale oma kodu, oli elupaigaks Palupera palvela. Kalevi ordineerisid pastoriks 14. oktoobril 1990 Robert Võsu, Ülo Meriloo ja Ermo Jürma.

Kalevil oli veel muidki ameteid: autojuht, katlakütja, ehitaja, lukksepp, talupidaja, loomakasvataja, hobusearetaja jpm. Tütar meenutab, et isa ei jäänud ühegi tööga hätta. Aastal 1992 paranes Kalev imeliselt piinavast seljahaigusest ja sai ülesande hakata kirikut ehitama. Paljud tulid appi ja praegu on Otepää linnas kaunis pühakoda.

Abikaasa Viivi kutsuti taevakoju 29. märtsil 2010. Kalev ja Viivi Ainlo on süngitatud Elva metsakalmistule.

*Margo Meri,
Otepää vabakogudus*

Tartu Ristteel seati pastoriametisse Meelis Kibuspuu

Tartu Kristlikus Risttee Koguduses seati 1. septembril pastori ametisse Meelis Kibuspuu (42).

Meelis on kasvanud kristlikus kodus, lõpetanud Tartu Ülikooli majandusteaduskonna, töötab sotsiaalse ettevõtte Sõbralt Sõbrale juhina, toonud Eestisse GLS juhtimiskonverentsi, olnud aastaid EKB Liidu juhatuse liige. Meelise ja pereterapeutist abikaasa Karita peres kasvavad viis last. Kui Meelis natuke aega iseenda jaoks saab, siis tegeleb spordiga, eriti armastab tennist mängida.

Jumalateenistusel öeldi tänu Peep ja Anna Saarele nende 13 aasta pikkuse teenimise eest, mille jooksul rajati uue põlvkonna kogudus ja ehitati Risttee Keskus ning läkitati välja peresid, kes aitasid rajada Tallinna Kogukonnad koguduse.

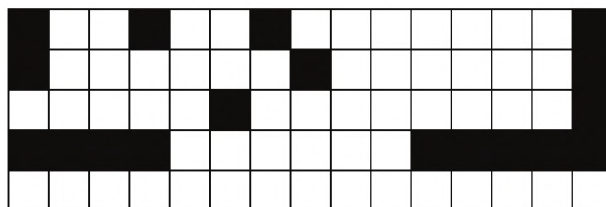
Jumalateenistusel jutlustasid Liidu eks-president Meego Remmel kogudusele ja president Erki Tamm Meelisele. Paluti õnnistust Meelisele ja ta perele viljakaks teenimiseks koguduses ja kogukonnas. *Teekäija*

Miks on vaja ise lugeda Piiblit?

Ruudustikus on vasakult paremale lugedes üks mõte Piiblist. Iga täht ruudustiku all on õiges tulbas, ent mitte õiges järjekorras. Kui paigutad tähed tagasi ruudustikku, saad piiblisalmi, mis vastab pealkirjas olevale küsimusele. Sõnavahesid tähistavad mustad ruudud. Kõik salmis olevad kirjavahemärgid on ruudustikus ette antud. Piiblisalm on võetud 1997. aasta piiblitõlke järgi.

Eelmise Tähesaju „Miks oli apostlitel vaja endale abiks diakoneid?” lahendus on kirjas Ap 6:2: „See ei sobi, et me Jumala sõna kõrvale jättes hoolitseme toidulaudade eest.”

I E E
U L A D A V Õ Ä K T M S
E A L D U S A T T R S U D
U S T L S S Õ P Ä I N S I D
S Õ P P E A J V D U A D U A T

KONVERENTS KOGUDUSE JA
ÜHISKONNA SUHETEST

SÕNA JA TEGU

12. OKTOOBER 2019

12. oktoober 2019, Kalju 1, Tallinn

Konverentsi eesmärk on mõtestada kristlaste ja kristlike koguduste rolli ühiskonnas. Jumala rahvas ja Jumala riik kannavad endas Jumala igavikulisi väärtusi – usku, lootust, armastust. Kuidas luua igavikulist meie ajas ja ruumis? Kuidas muuta nähtamatut nähtavaks? Kuidas kehastada Jumala riiki Eesti riigis? Konverents tegeleb nende ja mitmete teiste küsimustega teoloogiliselt, praktiliselt ja kogemuslikult, luues keskkonna erinevate inimeste ja kogemuste kohtumiseks. Oled oodatud!

K A V A

- 9:30 Kohv ja registreerumine
- 10:05 Teretulemast. Einike Pilli
- 10:10 „Sõnade tegemisest ja tegude sõnumitest. Ühiskondliku ja kogudusliku elu semiootikast”. Mihail Lotman
„Sõna sai lihaks. Sõnast üksi jäi väheks?”. Urmas Viilma
„Eestimaa noored mõistavad pigem tegusid, mitte sõnu?”. Mikael Raihelgauz
Joonas Sildre joonistab sõnavõtude taustaks
- 11:30 Paus
- 11:45 Rühmaarutelud ja küsimuste formuleerimine
- 12:15 Paneelvestlus „Tegelikest sõnadest (umb)usumaailmas”.
- 13:00 Lõuna
- 14:00 „Sõnaline looming ühiskonna tervendajana”. Kaarel Väljamäe
- 14:20 Praktilisi näiteid toovad Indrek-Eliel Tambek („Koma” jalgpallimisjon), Riina Solman (Oleviste hoolekanne) ja Toivo Tänavsuu (Vähiravifond). Vestlust juhib Monika Lige
- 15:00 „Sotsiaalsest ettevõtlusest”. Henri Lehtsaar vestleb Uuskasutuskeskuse tegevjuhi Katriin Jüriskaga
- 15:20 Kohvipaus
- 15:40 Loominguline vahepala – Kaarel Väljamäe
- 15:45 „Ettevõtja ja kristlane ühes isikus.” Marek Jallaiga vestleb Kaspar Nummert
- 16:00 Rühmatöö: päeva tagasiside ja edasitegutsemise ideed
- 16:20 Päeva kokkuvõte. Helle Liht
- 16:45 Lõpupalvus. Jutlustab Meelis Kibuspuu, juhatab Rait Tõnnori
- 17:30 Seminari rektori ja EKB Liidu presidendi vastuvõtt
- 18:00 Lõpp

Päevajuht: Hele-Maria Kangro

Konverentsi
hind:
20 EUR

Meie töökoht on evangeeliumi kuulutamise koht

■ Helina Voogne, ELB Liidu Misjonikeskuse koordinaator

Keskmiselt vedame me töö juures umbes kolmandiku oma elust, ümbruseselt 90 tuhat tundi. Kuidas tõlgendada neid tunde Piibli valgel? Niisuguse küsimusega algas Manilas 25.–29. juunil Lausanne'i liikumise Ülemaailmne töökohta foorum (Global Workplace Forum). Selle konfessioonidevahelise liikumise alustasid 1970ndatel Billy Graham ja John Stott, et edendada koguduste koostööd maailmamisjonis.

Seekord said kokku pea 900 inimest 110 riigist, ja mitte ainult pastorid ja misjonärid, vaid enamus olid ettevõtjad, õpetajad, insenerid, IT-arendajad, meditsiinitöötajad, pankurid jne.

Konverentsi põhiteema oli vajadus laiema nägemuse või lausa uue töökohtateoloogia järele. Sest meie töö, olgu see kui „argine“ tahes, on ka kutsumus. Kuidagi on aga juhtunud nii, et me peame vaimulikuks tööks vaid seda, mida tehakse põhiliselt kirikuseinte vahel. Ülejäänud olla argine töö, ja seda nähakse vähem (kui üldse) pühana, mida paremal puhul saab pühitseda sellega, kui jagame töökohal evangeeliumi. Mismoodi elada Jumala palge ees, et lunastust tajuks kogu loodu?

„Kas meie roll töö juures on vaid evangeeliumi jagamine?“, küsiti ka foorumi juhtidelt. Vastus oli valdavalt „ei“ ja põhjuseks toodi, et enamikul inimestest on evangeeliumi jagamisest liiga kitsas arusaam. Seda nähakse vaid kui sõnalist kuulutust ja pöördumisele kutsumist. Aga evangeelium on palju enam.

Kristuse järgijatena oleme tema missiooni edasikandjad, Jumala riigi preestrid – kellel on lepitusamet (Kl 1:15–20; 2Kr 5:12; 1Pt 2:9; 1Ms 1:26 jne).

Aadama ja Eeva vastuhaku järel ei kannatanud üksnes inimkond, vaid kogu loodu ja Kristuse lunastuslugu vajab ellu elamist kogu loodu kontekstis. Peaksime endalt küsima, kus on meil ebaõiglust loovad ärimudelid, korruptsioon valitsustes, kasu nimel

loodusressursi hoolimatu hävitamine, inimeste ekspluateerimine jne. Kõik see on samuti osa loodust, mis vajab lepitust ja paremat toimimismudelit ja see on ka evangeeliumi jagamine. Olles ise näiteks ettevõtja, saad sa palju ära teha selle kaudu, kuidas sa oma ettevõtet juhid, mida väärtustad, kuidas kohtled inimesi, keskkonda, ressursse jne. Sellisel juhul on vastus evangeeliumi jagamisele töökohas kindel „jah“.

Meie töö võib olla ka kodus laste kasvatamine, haige hooldamine, koolis õppimine, või oleme pensionärid. Ka sellistes rollides oleme me preestrid ja Jumala riigi esindajad. Neis kõigis on oma väljakutsed ja palvevajadused.

90 000 tundi ei ole mingi teisejärguline aeg, mida saab pühaks teha sellega, et vahepeal jagan sõnadega evangeeliumi. Vaid see on juba püha, sest me oleme seal. Kui me läheme tööle, siis oleme me samamoodi kristlased (mida võiks tõlkida „väikesed kristused“) kui jumalateenistusel või palvegrupis. Kuhu iganes me läheme, võtame ju enda tervikuna kaasa.

▲ Eestit esindasid foorumil Mihkel Madalvee, Kaire Lotamõis, Veronika Taimla (konverentsi vabatahtlikuna), Taavet Taimla, Matis Metsala, Helina Voogne.

Mismoodi elada Jumala palge ees, et lunastust tajuks kogu loodu?

Palvetagem, et Jumal võiks avada me silmad nägema, mismoodi meie igapäevane preestriroll välja peaks paistma. Kuidas saame paremini olla jumalanäolisuse peegeldajad seal, kus me oleme. Mismoodi luua usaldusväärseid suhteid ja olla julged, kui vahel tundub, et töö ei ole kerge olla kristlane.

Ja siis tehkem kõike oma tööd koos Jumalaga, Püha Vaimu juhatusel! ■

Kui ma näen su taevast,
su sõrmede tööd,
kuud ja tähti,
mis sa oled rajanud,
siis mis on inimene,
et sa temale mõtled,
ja inimesepoeg,
et sa tema eest hoolitsed?
Sa tegid ta pisut alamaks Jumalast
ja ehtisid teda au ja austusega.
Sa seadsid ta valitsema oma kätetööd;
kõik sa panid tema jalge alla,
lambad, kitsed ja härjad, kõik,
samuti metsloomad,
taeva linnud ja mere kalad
ja kõik, mis mere radadel liigub.
Issand, meie Jumal,
kui auline on sinu nimi
kogu maailmas!

Psalm 8:4-10